Udfordringen

... hele kirkens ugeavis

Søndag den 15. september 2024 * Uge 38 * * Årgang 52

”Bed også for mig, om at jeg, når jeg åbner min mund, må få ord til frimodigt at gøre evangeliets hemmelighed kendt.”
(Ef. 6, 19)

Rejseberetning: Verdens første kristne land trues på sin eksistens

Side 18-19

Ken overlevede syv år som gidsel hos Al-Qaeda i Sahara

Side 11

Statistik viser, at hver tredje præst rammes af udbrændthed

Side 12-13

I anledning af Efterskolernes dag den 29. september, har vi bedt skoler og elever sende os nogle af deres gode historier

Side 9 og 14-16

Foto: Efterskolen Alterna

HVORDAN TALER VOKSNE MENNESKER MED GUD?

Sognepræst i Apostelkirken Niels Nymann Eriksen har skrevet en varm og personlig bog om bøn.

Bibelselskabet

Find bogen på bibelseskabet.dk

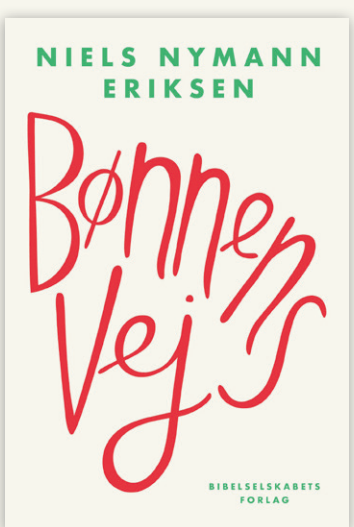

Fatherheart A-skole 2024
13. - 18. oktober i Vejle

Guds Faderkærlighed er for alle!

I uge 42 holdes 5 dage ved Vejle med:
Unni og Olav Slåtten, Norge,
samt **Stephen Hill** fra Nordirland.
Der oversættes til dansk

Sammen vil vi erfare Faderens kærlighed.
Vil du med? **Mere info på: fatherheart.dk**

Forfatter, salmedigter og tidligere præst fylder 80

Niels Johansen, der fylder 80 år den 11. september 2024, har arbejdet 37 år som sognepræst og har siden sin pension i 2009 arbejdet fuldtid med diverse skriveprojekter.

Niels Johansen er uddannet cand.theol. fra Københavns Universitet i 1971.

Han har selv fortalt, at han dengang var meget i tvivl om, hvorvidt han skulle blive præst eller højskolelærer.

Han valgte præst, men har igennem alle årene også virket som underviser, foredragsholder, fortæller og forfatter.

Tilbage i 70'erne var Niels Johansen præst i Kildevældskirken på Østerbro i København fra 1972 til 1980. Herefter var han præst i Skovlunde Kirke, indtil han gik på pension i 2009.

Niels Johansen var allerede aktiv skribent, mens han stadig fungerede som præst i Skovlunde. Hans første bøger var primært henvendt til børn og unge, og en af dem, 'Med Mette i Kirke', blev desuden filmatiseret og vist i DR.

Som præst i Skovlunde forvandlede Niels Johansen ofte kirkesalen til en teatersal, hvor han i samarbejde med professionelle instruktører og komponister fremførte sine egne værker med sig selv som instruktør og med hjælp fra børn, konfirmander, unge og ældre fra kirken.

Siden sin pensionering i 2009 har Niels Johansen arbejdet flittigt som forfatter, salmedigter og foredragsholder på fuld tid.

Hans produktion spænder over romaner, noveller og digte for voksne samt salmer, sange, viser, kirkespil og film.

Niels Johansen har blandt andet udgivet tre romaner, som alle handler om hans egen generation af efterkrigstidens børn, der godt nok voksede op i fredstid, men også i krigens skygge.

Bøgerne er blevet godt modtaget og er indkøbt af biblioteker landet over.

I 2016 skrev Niels Johansen erindringsbogen 'Som himlen og havet - af drengens billedbog' og udgav sammen med forfatteren Claus Grymer 'Skibet er ladet med – erindringer i nærlys'.

I flere af Niels Johansens bøger har engle desuden en central rolle. Det er også tilfældet i hans nye bog, hvor de allerede indtager deres plads i titlen "Engle uden grænser".

De seneste år er salmedigtningen kommet til at fylde mere og mere. Niels Johansen har således salmer med i flere nyere salmeudgivelser og har fået optaget salmen 'Og Gud sang' i den nye Højskolesangbog.

Simon

Ugens profil: Daniel Toft Jakobsen

Ny generalsekretær i Mission Afrika

"Jeg tror på, at vi som kirke og kristne er kaldede til at række Guds kærlighed videre til vores medmennesker i ord og handling," siger Daniel Toft Jakobsen.

Tidligere folketingsmedlem Daniel Toft Jakobsen bliver ny generalsekretær i Mission Afrika. Han afløser Jørn Blohm Knudsen.

Af Simon Thidemann

Fra 16. september 2024 bliver det 46-årige Daniel Toft Jakobsen, der skal stå i spidsen for Mission Afrika.

Daniel Toft Jakobsen har siden maj 2023 været formand for Center for Kirkeligt Udviklingssamarbejde.

Inden da sad han i Folketinget for Socialdemokratiet, hvor religionsfrihed og udviklingsarbejde var nogle af hans mærkesager.

"Med Daniel Toft Jakobsen får Mission Afrika en leder, der kan skabe fornyelse og udvikling af organisationen. Det har vi til stadighed brug for, sådan at Mission Afrika også i fremtiden kan være et moderne missionsselskab i en globaliseret verden," siger Anne Mie Skak Johanson, der er formand for Mission Afrika.

Hun tilføjer, at Mission Afrikas bestyrelse hen over sommeren besluttede, at der skulle et lederskifte til.

"Vi er glade for, at Daniel har takket ja til opgaven, og vi er ikke i tvivl om, at han med sit netværk, sin forståelse for organisation og sin viden om mission og udvikling kan ruste Mission Afrika til en fremtid, hvor måden, vi driver mission på, løbende skal nytænkes, og hvor der skal udvikles nye løsninger på indtægtssiden," siger Anne Mie Skak Johanson.

Jørn Blom Knudsen, der har været generalsekretær for Mission Afrika gennem de seneste to år, er fratrådt stillingen 2. september.

"Jørn Blohm Knudsen har ydet en ihærdig og engageret indsats for Mission Afrika, som vi gerne vil takke ham for. Særligt har der været fokus på at skabe kendskab til Mission Afrikas arbejde. Det har givet os som organisation et skub på vejen til at udvide vores bagland," siger Anne Mie Skak Johanson.

Optaget af ulighed

Daniel Toft Jakobsen, der er er uddannet Cand.scient.pol. fra Aarhus Universitet er medstifter af og bestyrelsesmedlem i Foreningen Åndsfrihed.

Endvidere er han bestyrelsesmedlem i den internationale børnerettighedsorganisation Viva og i Tænketanken for Forfulgte Kristne.

Daniel Toft Jakobsen glæder sig til at komme i gang med arbejdet i Mission Afrika, som ligger godt i spænd med, hvad han ofte har været og er optaget af.

"Jeg har været optaget af det internationale – og ikke mindst de meget ulige livsvilkår, der findes i verden – helt fra jeg var barn. De seneste år har jeg i øvrigt arbejdet en del med den tros- og religionsfrihed, som desværre er under voldsomt pres mange steder i både Afrika, Mellemøsten og andre steder.

Samtidig tror jeg på, at vi som kirke og kristne er kaldede til at række Guds kærlighed videre til vores medmennesker i ord og handling. Derfor – og af mange andre grunde – er det her et rigtigt spændende og meningsfuldt job for mig," siger Daniel Toft Jakobsen om årsagen til at have takket ja til jobbet.

Hvad glæder du dig mest til i dit nye arbejde?

"Jeg glæder mig nok allermest til samarbejdet med alle de gode kræfter, der findes i og omkring Mission Afrika. Bestyrelsen, baglandet, medlemmerne, de frivillige, partnerne i syd og selvfølgelig ikke mindst medarbejderne, som bliver mine kolleger i det daglige."

Hvad bliver din vigtigste opgave?

"Helt overordnet bliver det at varetage den daglige ledelse af Mission Afrika og at udvikle organisationen i samarbejde med medarbejderne og bestyrelsen. Hvad det præcist kommer til at indebære i form af mulige nye initiativer, prioriteter eller lignende må lige afvente, at jeg er kommet ordentligt ind i jobbet, arbejdsfællesskabet og organisationen," fortæller Daniel Toft Jakobsen.

Mission Afrika

Mission Afrika er en folkekirkelig missionsorganisation, der samarbejder med partnere primært i Vestafrika, men også i Mellemøsten.

Organisationen ønsker gennem relationer at forandre nationer og er engageret i missionsprojekter, samfundsudviklende projekter og uddannelse.

Ny leder af Caritas Danmarks bestyrelse

Biskop Czeslaw Kozon har den 5. september 2024 udpeget Stine Rørbæk Møller som ny leder for Caritas Danmarks bestyrelse. Stine Rørbæk Møller afløser Christa Bonde, der efter 12 år på posten har ønsket at give den videre.

Stine Rørbæk Møller bliver ny leder for Caritas Danmarks bestyrelse fra oktober.

Christa Bonde stopper som leder af Caritas Danmarks bestyrelse efter 12 år på posten.

"Stine Rørbæk Møller har den helt rette profil og de relevante erfaringer til at kunne varetage posten som forperson for Caritas Danmark," udtaler Biskop Czeslaw Kozon i en pressemeddelelse.

Den kommende leder er uddannet socialrådgiver og jurist og er embedsmand i Udlændinge- og Integrationsministeriet. Hun har arbejdet på mange niveauer i den katolske kirke og bidraget aktivt til Caritas Danmarks arbejde som frivillig.

Stine Rørbæk Møller er desuden formand for den biskoppelige kommission for retfærdighed og fred, Justitia et Pax, som primært har en rådgivende funktion overfor biskoppen. Kommissionen er i tæt kontakt med Den Europæiske Konference af Justitia et Pax-kommissioner.

Tak til forgængeren

I pressemeddelelsen hedder det, at Stine Rørbæk Møller overtager posten efter Christa Bonde, som igennem 12 år har spillet en afgørende rolle i Caritas Danmarks positive udvikling.

Her takker biskop Kozon også Christa Bonde for hendes store engagement og udtaler blandt andet: "Under Christas ledelse har Caritas kun udviklet sig positivt, og antallet af ydelser for verdens udsatte er steget markant. Alene i 2023 fik over 500.000 mennesker hjælp af Caritas Danmark, i Danmark og i verdens brændpunkter."

Selve overdragelsen vil foregå på Caritas Danmarks årsmøde i Esbjerg i den sidste weekend i september, hvor Christa Bonde vil holde sin sidste beretning og Stine Rørbæk Møller formelt vil blive præsenteret for baglandet.

Caritas Danmark

Bestyrelsen består i øvrigt af: Ann-Lise Aasesdatter (Næstformand); Christian Noval; Michele Fejø Marquest; Sidse Surel Mogensen og Khoa Manh Dinh.

Caritas Danmark er Den katolske Kirkes humanitære hjælpeorganisation.

Organisationen blev grundlagt i 1947 og er én af Danmarks ældste nødhjælpsorganisationer. Den er en del af det verdensomspændende Caritas-netværk, der samarbejder tæt med folkelige og kirkelige organisationer i over 200 lande og territorier.

Caritas Danmark har som målsætning at arbejde for en verden, hvor fred og retfærdighed hersker, hvor det enkelte menneskes værdighed anses for fundamental, og hvor vores jord betragtes som et fælles gode og et fælles ansvar.

Helt centralt i arbejdet ligger Den katolske Kirkes sociallæres princip om at tage særligt hånd om de fattige, udstødte og undertrykte. Caritas har derfor til formål at bekæmpe fattigdom, nød og uværdighed og fremme menneskelig udvikling, social retfærdighed og bæredygtighed i en fredelig verden, hedder det i pressemeddelelsen.

Bodil

Udfordringen

Udfordringen er en **selvejende** fælleskirkelig ugeavis med stof fra både **frikirker og folkekirken.** Avisen finansieres af abonnementer og annoncer og er **uafhængig** af såvel kirker som organisationer. - 2024: Årgang 52. Medlem af avisernes organisation Danske Medier. ISSN nr. 0902-5693

Simon Thidemann, Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Erik Damm, Henriet. Pallesen, Troels Hertzum
Eilis Jokszies, Henrik Engedal, Anne Manning, Kirsten Krog, Lisbeth Jepsen, Iben Thranholm

Tlf: 74 56 22 02. Postadresse: Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.
Redaktion@udfordringen.dk
Simon Thidemann (ansv.hav.), Lisbeth Thomsen, Bodil Lanting, Eilis Jokszies, Anne Manning-Pedersen, Kirsten Krog m.fl.
Korrektur: Ingolf Becker.
Brevkasseredaktører: Anne Manning-Pedersen og Poul Henning Krog.
Ung@udfordringen.dk: Henrik Engedal
Annoncer@udfordringen.dk:
Erik Damm og Lisbeth Thomsen
Abonnement@udfordringen.dk
Troels Hertzum
Bogsalg@udfordringen.dk
Bogholderi@udfordringen.dk
Henriette Pallesen
Hjemmesider: udfordringen.dk
hosianna.dk (bøger, musik, film)
udf.nu (for unge).
Revision: Redmark, Århus.
Tryk: Jysk Fynske Medier.
Medl. af Danske Medier. ISSN 0902-5693
DMO oplagskontrol for 2024: 4.727

Præst og forfatter:

"Når vi beder, træder vi ikke ind i et ukendt rum, men kommer hjem"

Niels Nymann Eriksen har bedt til Gud hele sit liv, og han er overbevist om, at alle mennesker har en længsel i sig, som i sig selv er bøn. Med afsæt i sine egne erfaringer med bøn fortæller han i en ny bog om bønnens væsen og vigtighed i en sekulariseret vestlig kultur.

I sin nye bog fortæller Niels Nymann Eriksen om bønnens væsten og vigtighed. Foto: Bibelselskabet

Af Malene Fenger-Grøndahl

Da Niels Nymann Eriksen var barn, led han i en periode af angst. Især når han skulle sove, blev han overmandet af tanker om alt det, der kunne ske med ham selv eller hans nærmeste. Han forestillede sig sygdom, ulykker og død, og angsten gjorde det svært for ham at glide ind i søvnen.

"Bøn har været en del af min opvækst og er derfor en praksis, jeg har været fortrolig med hele mit liv. Men jeg tror, at jeg første gang anede betydningen af bøn og bønnens potentielle dybde, da min far satte sig ved min seng og lærte mig, at jeg kunne lægge angsten over til Gud," fortæller Niels Nymann Eriksen, der er teolog og forfatter og er sogne- og indvandrerpræst i Apostelkirken på Vesterbro i København.

Han har skrevet bøger om taknemmelighed, gæstfrihed og tålmodighed, og nu har han skrevet en bog om bøn, "Bønnens vej", som udkommer på Bibelselskabets Forlag den 13. september.

"Min far lærte mig at sige 'ske din vilje'. Det gentog jeg for mig selv, og jeg kunne mærke, hvordan angsten begyndte at forsvinde, og der kom en fred i mit sind. Jeg var omkring ti år og satte ikke begreber på bønnens form eller væsen. Den oplevelse var med til at give mig en bevidsthed om, at det nytter at henvende sig til Gud," siger han.

Da Niels Nymann Eriksen blev spurgt, om han ville skrive en bog om bøn, var han begejstret for ideen, for som præst har han ofte oplevet, hvor meget bøn kan betyde – også for mennesker, der ikke har et afklaret forhold til kristendommen.

Tårer og skam

"I forbindelse med begravelsessamtaler har jeg jævnligt afsluttet med at bede en bøn sammen med de efterladte. Jeg har formuleret en taksigelse for den afdøde og et håb om en god afsked til begravelsen. Folk har nærmest altid tårer i øjnene bagefter. Det har fået mig til at tænke, at bøn kan noget vigtigt. Men bønnens sprog er langt hen ad vejen blevet glemt i vores samfund," siger han.

Niels Nymann Eriksen er af den overbevisning, at langt de fleste, måske alle, mennesker har prøvet at bede – måske blot et desperat råb om hjælp, når frygt eller afmagt rammer.

"Jeg tror, at bøn ofte erfares som en spontan handling eller en spontan række ud, når et menneske oplever afmagt. Det kan være et første skridt, men ofte slutter vejen der, fordi bønnen måske får karakter af noget, man bagefter nærmest skammer sig over, fordi det ikke stemmer overens med ens verdensbillede, at man har behov for at bede til Gud," siger han.

I den vestlige verden vil mange mennesker også sætte lighedstegn mellem bøn eller andre praksisser, der primært har til formål at give ro i sindet, mener forfatteren. Men bøn – ikke mindst i kristen forstand – er andet og mere end det, påpeger han.

"Det særlige ved den kristne bøn har at gøre med at sige far til Gud. Bøn har at gøre med erfaringen af afmagt. Vi støder mod en mur og opdager, at det ikke er en mur, men en dør. At leve med bøn er at holde denne dør åben, og kristen bøn er at sige far i bevidsthed om, at bønnen er døren til vores hjem. Når vi beder, træder vi ikke ind i et ukendt rum, men kommer hjem."

Nærvær i fraværet

I bogens afsnit om det særlige ved kristen bøn henviser Niels Nymann Eriksen til Bjergprædikenen, hvor Jesus giver disciplene en anvisning på, hvordan de kan bede: "Når du vil bede, så gå ind i dit kammer og luk din dør og bed til din fader, som er i det skjulte. Og din fader, som ser i det skjulte, skal lønne dig."

"Vi skal tale til Gud, som er vores far, og som er i det skjulte. Der er intimitet og samtidig en skjulthed. Et nærvær i fraværet," siger Niels Nymann Eriksen.

I bogen fremhæver han, at der findes masser af bønner, som andre har formuleret, både i Bibelen og i den kristne tradition. Dem kan vi gøre til vores egne, mens vi bevæger os ad den vej, som andre har betrådt før os.

"Bogens titel henviser til, at nogen har gået en strækning før os og sat sig spor, som er blevet til en sti og siden til en vej, som vi kan følge. På bønnens vej bevæger vi os derfor ikke blot ind i vores egen relation til Gud, men bliver også en del af en bevægelse, som menneskeheden har foretaget i generation efter generation," siger han.

Bogen henvender sig især til mennesker, som har bedt spontane bønner, men for hvem bønnen ikke er en integreret del af deres hverdagsliv.

"Nogle tænker måske, at de nærmest skal i gang med et træningsprogram for at lære at bede. Men jeg tror, at det i langt højere grad handler om at opdage, hvilken bevægelse der allerede er i gang i ens indre, og give plads og rum til det. Har man en længsel efter at bede, er den længsel i sig selv en bøn. I Bibelen hører vi, at disciplene siger til Jesus: Herre, lær os at bede. Det er jo allerede en bøn," siger Niels Nymann Eriksen.

At dyrke et jordbærbed

Han mener derfor ikke, at vejen til et frodigt bønsliv er at lære en masse redskaber, men at skabe plads, for at bønnen kan udvikle sig i ens liv.

"For nogle år siden var jeg på en retræte, hvor en åndelig vejleder gav mig dette billede på bønnens plads i mit liv: Hvis jeg vil have jordbær, kan jeg gå en tur i skoven og være heldig at finde skovjordbær, som smager fantastisk. Men det er nok bedre at dyrke et stykke jord og gøre det langsomme, tålmodige arbejde med at skabe mulighed for, at jordbærplanterne kan gro og bære frugt. Det er bønnens disciplin: at rydde et område i vores liv, som bønnen kan udfylde."

Niels Nymann Eriksen har selv en praksis med at sidde i stilhed en gang om dagen, typisk om morgenen. Desuden har han og hans hustru de fleste aftener en stund sammen, hvor de har et kærligt tilbageblik på dagen. De ser tilbage og mærker sig de ting, som har gjort indtryk, takker for dem og lægger morgendagen i Guds hånd. Desuden har Niels Nymann Eriksen i den senere tid haft meget glæde af app'en "Pray as you go", som hjælper lytteren til bøn med udgangspunkt i en kort bibeltekst.

Et langt kærligt blik på virkeligheden

Derudover forsøger han at blive mere opmærksom på det, han kalder påmindelser og tilskyndelser. Hvis han for eksempel vågner om natten og ser en episode fra den foregående dag i et nyt lys, og det går op for ham, at han er trådt over et andet menneskes grænse, kan det føre til en proces, hvor han bekender dette og bliver afklaret med, hvad han kan gøre for at rette op på skaden. Det kan også ske ved, at han ser et menneske eller en situation på gaden, som kalder ham ind i en bøn for et konkret menneske eller bestemte former for menneskelig lidelse.

"Dermed kommer bøn til at handle om at leve opmærksomt over for de mennesker, der er omkring én, og over for de erindringer og billeder, der dukker op i ens sind. Jeg holder meget af den katolske teolog Walter J. Burghardts beskrivelse af bøn som 'a long loving look at the real', et langt kærligt blik på virkeligheden," siger Niels Nymann Eriksen.

Men hvad afføder dette blik, og hvad kan det udrette? Hvad er bønnens væsen så at sige? Det kommer han også ind på i bogen, hvor han advarer mod to fristelser, når man skal formulere sig om bønnens virkemåde.

"Man kan på den ene side fristes til at reducere bøn til en form for selvterapi – en måde at forholde sig til sin angst eller afmagtsfornemmelse – som egentlig ikke har nogen konsekvens for den reelle verden omkring én. På den anden side kan man forstå bøn som et middel til at forårsage konkrete forandringer i verden – i en form for direkte sammenhæng mellem årsag og virkning."

Niels Nymann Eriksen er dog kommet til en forståelse af bønnens væsen, der snarere repræsenterer en mellemvej mellem de to positioner – hjulpet af blandt andre den engelske forfatter C.S. Lewis:

"Han beskriver bønnen som en fremkaldt bøn. Bøn består ikke i, at jeg ser et problem og løser det ved at stille krav eller forslag til Gud. Det er snarere mig, der bliver mindet om et problem, og så er bønnen åndens eller Guds værk i mig," forklarer han. "Gud går en omvej omkring min bøn, for at noget kan ske ude i verden."

Statusrapport før Lausannes 4. verdenskonference:

Kirken fejler på 25 punkter, når det gælder mission

"Verdensmission kræver, at hele kirken bringer hele evangeliet til hele verden," hedder det i den nu 50 år gamle Lausanne-pagt. I Seoul skal 5.000 evangelikale konferencedeltagere søge løsninger på de mangler, som udpeges i den seneste rapport.

Af Bodil Lanting

Lausanne-bevægelsens 4. verdenskongres foregår den 22.-28. september i Seoul, Sydkorea. Her samles 5.000 ledere i missionsarbejde fra hele verden under overskriften *"Let the Church Declare and Display Christ Together"* (Lad kirken sammen forkynde og vise Kristus).

Forud for verdenskonferencen har 150 eksperter fra hele verden udgivet en statusrapport for mission på verdensplan, hvor der udpeges 25 mangler i den globale kirkes missionsindsats. På denne baggrund stiller de spørgsmålet: Hvad er kirkens vigtigste rolle og opgave frem mod 2050?

De 5.000 deltagere skal under konferencen med bl.a. undervisning, samtale og netværksgrupper give deres bud på, hvordan kirkerne kan løse de opgaver, der beskrives i de 25 punkter.

Samtidig understreges det, at konferencens formål er at være en kickstart til en rejse, hvor det allervigtigste er en efterfølgende national implementering af det tilegnede.

Hvad er kirkens rolle?

"Vi tror på en uforanderlig Gud, men samtidig en Gud, som er relevant til alle tider. Uforanderlig på fundament – foranderlig i udtryk," hedder det i en pressemeddelelse fra Evangelisk Alliance.

Men hvor er nøden størst? Og hvordan bruges kirkens ressourcer bedst? Her nævnes fire af de ti spørgsmål, som kirken på verdensplan skal forholde sig til i vor tid:

- Hvad vil det sige at være menneske?

Hvilken betydning har de konstant pågående samtaler om tematikker som kønsidentitet, kunstig intelligens og bioteknologisk udvikling for vores forståelse af, hvad det er at være menneske? Og hvilken forpligtelse og muligheder har visomki rkei nd idet?

- Hvad betyder den digitale revolution for mission?

Hvilke muligheder har vi som kirke for at være til stede i de digitale rum? Hvad kræver det af os? Og hvordan lykkes vi med at være forbundet med mennesker i en digital tidsalder?

Erik Holmgaard, sognepræst i Gl. Haderslev Kirke og formand for Evangelisk Alliance i Danmark, forventer store ting, når Guds folk – også efter konferencen i Seoul – står sammen om mission.

Behov for alle - til mission på nye måder

"Én ting er, at vi går hjemme i vores egen lille danske kirke-virkelighed og oplever at være enormt udfordrede af, hvordan vi møder mennesker, hvor de er. Når nu de 'er' så forskellige steder – og ofte 'steder', det er så svært at relatere til.

Noget andet er sort på hvidt (i rapporten, red.), at se, at der helt reelt er store udfordringer i kirkens mission i dag.

Men det tredje – og meget opmuntrende – er, at vi som global kirke nu kan samles og stå sammen, selvom vi føler afmagt over den verden, som er så svær at navigere i.

Men vigtigere end noget andet: Stå sammen i tillid til, at Gud er større end alle menneskeskabte dagsordner. Og at vi i fællesskab – på tværs af på alle måder utrolig stor diversitet – kan samarbejde om at kickstarte nye måder at være i mission på.

For det stopper ikke i Seoul. Det er kun begyndelsen!"

Erik Holmgaard

- Hvad betyder de demografiske ændringer, som fortsat vil præge vores samfund?

Større ulighed, mere markante samfundsskel, øget urbanisering, flere ældre borgere, en voksende middelklasse. Alt sammen dagsordner i samfundet, men hvordan forholder vi os som kirke til det? Hvilket ansvar har vi? Hvilke muligheder giver det os?

- Hvordan opbygges tillid?

Konflikter i verden intensiveres, og en tendens i tiden er øget modvilje mod kompromis og en uvilje mod samtale.

Hvad gør det ved individualitet og fællesskab, at 'min ret' tegner sig vigtigere end frihed til forskellighed? Og mere samfundsstrukturelt: Hvilke konsekvenser får vigende tillid til kulturelle og samfundsmæssige institutioner såsom kirken, medier og uddannelsesinstitutioner fremadrettet?

Globalt samarbejde - også efter Seoul

Det er afgørende, at et stort og kompetent netværk af missionstænkere og -praktikere fra hele verden hentes ind, når en enkelt uge skal tjene som kickstart til noget meget større!

På trods af store forskelle på tværs af verdens lande og kirker, er det ved Lausannes tidligere verdenskonferencer lykkedes at skabe unikke, globale samarbejder.

Kirkens udfordringer og muligheder er på mange måder universelle uanset kontekst, og vi har meget til fælles med – og meget at lære af – kirker og kristne i andre lande, hedder det i pressemeddelelsen.

Kickstart til forandring af den globale kirke

Det globale samarbejde og den udvekslede vidensdeling involverer ikke kun deltagerne i konferencen, men også kirker, organisationer og enkeltpersoner, som ikke deltager i Seoul, kan hente viden og blive en del af de arbejdende netværksgrupper, når de sættes i gang.

Lausannes fjerde verdenskonference om mission er altså ikke 'bare' en konference, man tager hjem fra, når sidste møde er slut. Det er en kickstart til en forandringsproces for den globale kirke.

Den danske delegation

Gruppen af danskere, som deltager fysisk eller digitalt i konferencen, er oplistet herunder. For alle gør det sig gældende, at det er muligt at kontakte dem og høre om muligheden for udtalelser, artikler, foredrag m.v.

Overordnet pressekontakt er Lasse Holmgaard Iversen - lahi@km.dk , som kan kontaktes for alle typer af spørgsmål.

Peter Nørgaard Andersen
Allan Axelsen
Kasper Bergholt
Lisa Rom Boye
Erik Holmgaard
Kristina Eskildsen
Hanna Birkbak Hovaldt
Pernille Asta Schmidt Iversen
Christian Thusholt Jacobsen
Rebekka Thusholt Jacobsen
Morten Hørning Jensen
Martin Gräs Lind
Nanna Forum Lollike
Simon Hølmkær Mejdahl
René Sølvsten Nisse
Benedicte Olsen
Christian Rasmussen
Kent Grinderslev Rasmussen
Bodil Skjøtt
Søren Skovgaard Sørensen
Lærke Søes
Henriette Engberg Vinkel

Lausanne-uge på Menighedsfakultetet i Aarhus

Tirsdag den 24. september 19-22 er der Åbent hus på Katrinebjergvej 75, 8200 Aarhus N for alle interesserede med oplæg fra Seoul.

Onsdag den 25. september 15-17: Oplæg fra Seoul – særligt for studerende, ungdomsledere osv.

Torsdag den 26. september 15-17: Oplæg fra Seoul – særligt for studerende, ungdomsledere osv.

Fredag den 27. september 15-17: Oplæg fra Seoul – særligt for studerende, ungdomsledere osv.

I 1974 indkaldte evangelisten Billy Graham til den første kongres om verdensmission, som fandt sted i Lausanne, Schweiz. Her deltog 2.400 personer fra 150 nationer, og resultatet blev en ny bevægelse, som forpligter kristne over hele verden på Guds mission i dag. Lausanne-bevægelsen har fokus på unåede folkegrupper og det presserende behov for, at evangeliet skal nå til de steder, hvor det aldrig før har lydt.

25 "huller" i kirkens mission

- Hvilket af disse huller kalder Gud dig til at udfylde? spørges det i den nye rapport med titlen "State of the Great Commission".

1. Det voksende antal ældre i verden
2. Den nye middelklasse
3. Den næste generation
4. Islam
5. Sekularismen
6. De mest unåede folk
7. Bibelen i en digital tidsalder
8. Kirkeformer i en digital tidsalder
9. Discipelskab i en digital tidsalder
10. Evangelisering i en digital tidsalder
11. AI og transhumanisme
12. Seksualitet og køn
13. Fysisk og psykisk helse
14. Polycentrisk mission på tværs af kirker m.m. (Samarbejde om missionsindsatser)
15. Polycentrisk ressource mobilisering (Samarbejde om missionsindsatser)
16. Integritet og antikorruption (i kirker og organisationer)
17. Integreret åndelighed og mission
18. Ledertræning
19. Mennesker, som flytter (migranter, flygtning m.fl.)
20. Byfællesskaber
21. Digitale fællesskaber
22. Etnicitet og racisme
23. Kristendom, radikal politik og trosfrihed
24. Omsorg for skabelsen og "det sårbare"
25. Kristen indflydelse i samfundet

Fælleskirkelig videoserie får kendte til at tale om tro

I videoserien "Lad os tale om tro" kan man høre forskellige danskere tale sammen om livets store spørgsmål.

Formålet med det fælleskirkelige videoprojekt er at hjælpe menigheder og enkeltpersoner i gang med det at få danskerne til at tale om tro.

Projektet består af to elementer, hhv. de korte videoklip med overskrifter som tro, håb, kærlighed, farvel og uro samt et link til længere samtalevideoer, der hver især behandler et emne, som samtalen kan tage udgangspunkt i.

Hjælp til samtale

Idéen er, at man kan sende det korte videoklip til fx en kollega eller ven med et spørgsmål som: "Har du lyst til at mødes over en kop kaffe for at prøve den her samtalevideo af?"

Hvis vennen eller kollegaen siger ja, så sætter man sig bare sammen og ser samtalevideoen.

På billedet ses Alex Vanopslagh (LA) i samtale med sin politiske kollega Frederik Vad (S) om tro. (Skærmprint)

Hver samtalevideo slutter med en spørgsmålsmenu med et par åbne spørgsmål, hvor den enkelte kan vælge at svare på de spørgsmål, der giver mening. Dermed er samtalen i gang.

Stor tilslutning

Bag projektet står en lang række kirkelige trossamfund, netværk og organisationer fra hele det kirkelige spektrum i Danmark – blandt andre Danske Kirkers Råd, Landsforeningen af Menighedsråd, Den katolske Kirke, FrikirkeNet, Bibelselskabet, Alpha Danmark, Areopagos, Evangelisk Alliance, Kristeligt Forbund for Studerende, Baptistkirken Danmark og Frelsens Hær.

Bodil

Flertal til ændring på spejdernes landsmøde. Foto: Ole Thye Gram

KFUM-spejderne vedtager omstridt paragrafændring

På KFUM-spejdernes landsmøde 6.-8. september 2024 blev en omdiskuteret ændring af organisationens formålsparagraf vedtaget med et overvældende flertal. 289 stemte for og 32 imod.

Kritikken af den nye paragraf har især handlet om, hvor meget ord som 'folkekirken' og 'forkyndelse af evangeliet' skulle fylde.

I den nu gamle formålsparagraf hed det:

"KFUM-Spejderne i Danmark er et folkekirkeligt arbejde, hvis formål er at lade børn og unge møde det kristne evangelium og i overensstemmelse med den internationale spejderbevægelses idé at oplære til selvstændighed, medansvar, demokratisk livsholdning og mellemfolkelig forståelse."

I den nye paragraf er 'folkekirken' og 'evangeliet' ikke med:

"KFUM-Spejderne i Danmark er en børne- og ungdomsorganisation, der bidrager til at udvikle spejderne til hele mennesker, som tager ansvar for sig selv, andre, naturen og samfundet. Dette sker i forpligtende fællesskaber og i overensstemmelse med organisationens kristne ståsted samt den internationale spejderbevægelses idé."

Kritik og opbakning

Kritikerne af den nye formålsparagraf har argumenteret for, at man med den nye formulering lægger alt for lidt vægt på kristendommen som grundlag.

En af dem er Allan Bäck, der er medlem af Korpshistorisk Udvalg. På landsmødet sagde han:

"Der er flere, der vælger vores korps, da vi har en synlig holdning til det åndelige. Det er symbolpolitik og populisme, at kristendom kan være til stede i formuleringen 'at reflektere over...'," lød det fra Allan Bäck ifølge KFUM-spejdernes egen hjemmeside.

Landsmødets talerstol blev også brugt til opbakning af forslaget. Blandt andet fra Alina Harbo på 18 år og Mary Vej på 16 år.

"Vi blev ikke en del af KFUM-Spejderne pga. kristendom, men for det demokratiske arbejde, fællesskab og arbejdet med naturen," lød det blandt andet.

Også ny formulering om arbejdsform

Udover den ændrede formålsparagraf blev der også vedtaget en ændring af spejdernes paragraf om arbejdsform.

Her er formuleringen "Korpsets formål søges virkeliggjort gennem varierende former for forkyndelse og kristendomsundervisning" blevet erstattet med:

"Spejdermetoden, mødet med folkekirkens kristne budskab samt organisationens traditioner og symboler er rammen for spejderarbejdet", samt et underpunkt med formuleringen: "Der lægges vægt på at reflektere over tro i eget og andres liv."

Simon

Årsmøde i KFUM's Soldatermission

Soldatermissionen holder årsmøde i Aalborg lørdag den 28. september fra kl. 10.00. Årsmødet er en unik mulighed for at møde gamle og nye bekendtskaber samt høre om de seneste nyheder og begivenheder i KFUM's Soldatermission.

Årsmødet starter med altergangsgudstjeneste i Nr. Uttrup Kirke. Der vil være faneindmarch og musikledsagelse af Prinsens Musikkorps samt prædiken ved landsformand, provst Ole Rasmussen.

135 år med soldaterhjem

Efter frokost på KFUM's Soldaterhjem i Aalborg vil der fra kl. 13.00 være møde i Nr. Uttrup Kasernes Gymnastiksal.

Her markeres 135 år med KFUM's Soldaterhjem i Danmark med forskellige indslag og gæster på scenen.

Oberst Susanne Lund holder foredrag over emnet: Forsvaret i dag og samarbejde med KFUM's Soldatermission. Foto: Sebastian Søby

Om eftermiddagen er der foredrag ved oberst Susanne Lund med emnet: Forsvaret i dag og samarbejde med KFUM's Soldatermission.

Senere er der festaften med sang og musik ved Prinsens Musikkorps og solist Tune Jacobsen, fortællinger fra soldaterhjemmene og festtale ved sogne- og flyverpræst Kristian Gram Schjoldager, Tranum.

Herefter indsamlingsaktiviteter ved soldaterhjemsleder Kasper Klarskov og afslutning ved sogne- og feltpræst Henrik Busk Rasmussen, Nr. Uttrup

Tilmelding via KFUM's Soldatermissions hjemmeside.

Bodil

Kristelig Lægeforening holder årsmøde

Kristelig Lægeforening holder årsmøde på Dalum Landbrugsskole den 4.-6. oktober. Både medlemmer af Kristelig Lægeforening og andre interesserede er velkomne.

"Som pensioneret øjenlæge var det igen en stor oplevelse og udfordring at være medarbejder i et internationalt team i den del af verden, hvor behovet for (øjen)læger er allerstørst," fortæller øjenlæge Jørgen Nørrelykke Nissen.

Han var i februar 2024 afsted som frivillig på et hospitalsskib fra Mercy Ships til Sierra Leone i Vestafrika. Fredag aften vil øjenlægen fortælle om "Oplevelser med Mercy Ships".

Det er ikke uprofessionelt at tale med sine patienter om tro eller at spørge ind til deres livsanskuelse. For kriser gør noget ved troen, og tro og spiritualitet kan have en betydning for helbredet, mener professor Niels Christian Hvidt. Han taler ved Kristelig Lægeforenings årsmøde den 5/10.

Lørdag vil der ud over generalforsamling være foredrag ved professor i åndelig omsorg Niels Christian Hvidt, som i to samlinger vil tale om emnet "Kan tro flytte bjerge?"

Søndag taler sjælesørger Dan Månsson i to samlinger om "Den svære samtale". Han vil blandt andet komme med bud på nogle værktøjer, læger kan gøre brug af i den svære samtale, så det netop bliver en samtale med patienten – som begge kommer godt videre fra.

Tilmelding til årsmødet sker via lægeforeningens hjemmeside.

Bodil

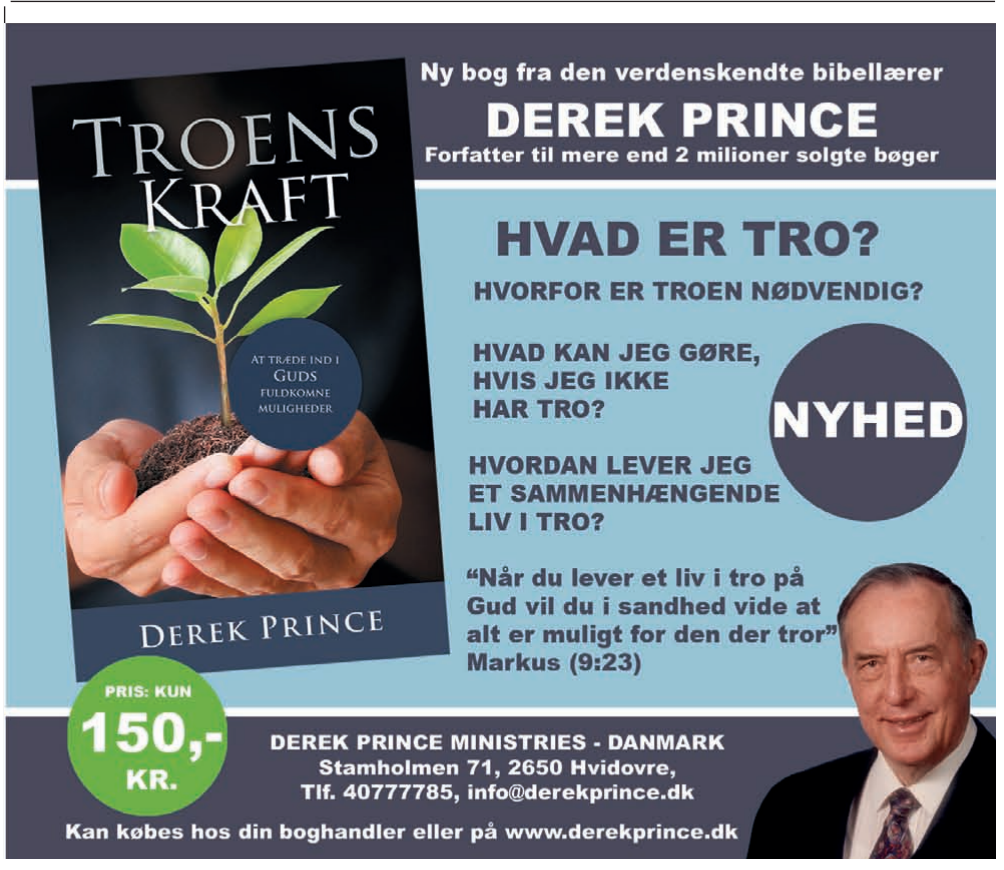

LEDERARTIKEL

Vi har brug for en healer

Det er, som om de største sandheder også nogle gange kan lyde som de mest simple sandheder.

Jeg hørte for nylig en lille bid af en sang med gruppen Casting Crowns. I sangen blev der sunget noget i retning af, at "we need the healer". Vi har brug for helbrederen, og vi har brug for at blive helbredt og at blive helet. Lige i denne sammenhæng ikke ment som en fysisk helbredelse. Men indeni.

Det gælder helt sikkert i perioder for os alle sammen – og måske endda hver dag, og det gælder i alle aldersgrupper og befolkningsgrupper.

Der er noget inden i os, som, vi har brug for, bliver helbredt eller helet. Det kan være en del af den, jeg selv er, det kan være noget, der er sket, eller det kan være på grund af noget, andre har gjort eller gør imod mig.
Det kan være sorg eller savn. Bitterhed eller tomhed. Eller alt muligt andet. Stolthed. Misundelse. Negative tanker. Frygt. Usikkerhed.

We need the healer.

Det gælder børn, det gælder efterskoleelever (som vi har ekstra fokus på i dette nummer), det gælder unge, voksne og ældre. We need the healer. Så simpelt er det.

Vi har brug for en, der helbreder det ødelagte. En, der kan hele det, der er i stykker, og vi har brug for ham, der kan gøre det. Vi har brug for at invitere ham indenfor hver dag.

Niels Nymann Eriksen sætter nogle ret fine ord på noget af det samme i artiklen på side 3 i denne avis. Først fortæller han om, hvordan han som barn kom af med sin angst ved at bede, og dernæst bruger han den fine beskrivelse:
"Når vi beder, træder vi ikke ind i et ukendt rum, vi kommer hjem."
We need the healer, og når vi inviterer ham indenfor, er det ikke en fremmed, der kommer forbi, men derimod ham, der kender os allerbedst.

Alene det at erkende behovet er vigtigt. Ligesom det naturligvis også er vigtigt at kende til muligheden. Det er en fantastisk gave, en fantastisk mulighed, og det kan få en fantastisk betydning.

Når jeg støder på det onde i verden og det onde i mig selv, så gælder det igen: "We need the healer". Det og den onde findes nemlig.
Det er ikke noget, vi taler så meget om i Danmark; at den onde findes. Det bliver lidt for dystert eller mystisk eller overtroisk. Middelalderligt eller primitivt. Men den åndelige verden findes altså, og der findes også ondt i den åndelige verden.

Den onde findes. Jesus kalder ham for denne verdens fyrste, og han gør hele tiden det stik modsatte af healing – han ødelægger, og han ødelægger alt, hvad han kommer i nærheden af.
Derfor har vi brug for en helbreder. En, der skaber lys i mørket og varme i det kolde. En, der heler det brudte.

Og helbrederen skal ikke engang overtales til at komme. Det er nok nærmere os, der skal overtales til at spørge ham.

Det kan lyde som volapyk for et menneske, der ikke tror, men for det menneske, der tror, kan det til gengæld næsten lyde for simpelt. I min optik er det dog ikke for simpelt, men bare befriende simpelt.

Jeg har brug for ham, der heler og helbreder, og når jeg kigger mig omkring, kan jeg se, at verden har brug for det samme.

Simon Thidemann
Ansvarshavende redaktør

UGENS PRÆDIKEN

Af Bent-Ole Højegaard.
Præst i Nyk. Mors Frikirke

Løs ham!

Vi har alle brug for at blive løst fra noget: Ting fra vores opvækst, dårlige vaner, forkerte opfattelser osv. Her i dagens tekst er det Lazarus, som har brug for at blive løst fra noget helt fysisk, nemlig ligklæderne, som han var svøbt ind i.

I det kristne liv har vi brug for hjælp fra andre i menigheden, for ingen kan stå alene, og alene opdager man ikke alle sine sjælesår og bindinger.

Inden Lazarus kunne gå helt frit rundt, havde han brug for hjælp til at få ligklæderne af. Han var bundet så meget ind i dem, at han ikke kunne bruge sine egne hænder. Han var virkelig bundet på hænder og fødder, som vi siger, når vi er ude af stand til at gøre noget. Så han havde brug for hjælp!

Helt i starten af beretningen om Lazarus og hans opvækkelse fra de døde siger Jesus til Lazarus' søster, Martha: De, der tror på mig, skal leve, selv om de dør. Her taler Jesus ikke bare om, at Lazarus skal opvækkes nu, men om noget større, nemlig det evige liv.
Og hvad er det evige liv? Det evige liv er ikke "bare", at vi skal leve evigt! Det er, som Jesus siger til Nikodemus i Joh. 3,3: Du må fødes på ny! Peter siger i hans andet brev kap.1 vers 4, at vi får del i guddommelig natur! Så det evige liv er ikke bare noget med mia. af år eller noget, vi selv kan producere. Nej, det er noget af Gud selv, vi får del i!

Sagen med os mennesker er jo den, at der har været et syndefald. Og syndefaldet medførte blandt andet uorden i naturen og ondskab i mennesket, men også adskillelse mellem Gud og mennesket, ja, mennesket døde åndeligt. Efeserbrevet 2,1 siger: Engang var I åndeligt set døde på grund af jeres synd og oprør mod Gud.

Men så kommer evangeliet ind i billedet: På grund af det, Jesus gjorde, da han døde på korset, så er vejen til Gud åbnet på ny, og mennesket kan igen blive åndeligt levende. Ef. 2,4: Men Gud er fuld af barmhjertighed. I sin store kærlighed gav han os, som VAR ÅNDELIGT DØDE midt i vores synder, et helt nyt liv sammen med Kristus.

Og så kommer vi til det med at blive løst! For, som Lazarus var bundet af ligklæderne, så er vi alle bundet af en hel masse forskellige ting (fra livet som vi lever her i den faldne verden med en falden natur og en Djævel, som løber omkring og laver ulykker.)

Så det er faktisk først, når vi er blevet frelste, at det vanskelige arbejde begynder med at blive fri i sjælen. Ånden er helt fri, for dér er Guds natur, men sjælen skal også være fri. Bibelen kalder den proces for Helliggørelse. Her kommer hjælpen fra andre mennesker ind i billedet, for ingen kan stå alene, og alene opdager man ikke alle sine sjælesår og bindinger.

Og hvem er de så, dem som skal hjælpe én? Jo det er menigheden, Guds kirke! For hvad siger skriften om menigheden? Ef. 2,22: At den er en åndelig bolig for Gud. 1. Kor.12,27: At den er Kristi legeme. Ef. 4,11: At Jesus har givet åndelige gaver (apostle, profeter, evangelister, hyrder og lærere) til menigheden. 1. Kor.12,7: Helligånden giver den enkelte en åbenbaring, for at det skal blive de andre til gavn. Så den hjælp, vi alle har brug for fra Gud, findes i hans Menighed!

Hvis jeg personligt skulle undvære den hjælp, jeg har fået fra menigheden i min vandring med Gud, så ville jeg mangle 90% af min vækst. Så ville jeg ikke være, hvor jeg er nu. Så ville jeg stadig være bundet og umoden på mange områder. Så kunne Djævlen nemt have snydt mig, og jeg ville højst sandsynlig være blevet et vildskud, som godt nok troede på Jesus, men jeg kunne ikke være et brugbart redskab for Gud.
Guds kirke er vores Fars hus, og de kristne er vores søskende, som kan hjælpe med at løse os, og Gud selv er i sin kirke med sine gaver. Og de ting tilsammen er med til at løse os.
Så vær klog og tag imod den hjælp, som Gud vil give gennem sin kirke, også når man bliver trådt lidt over tæerne af nogle af sine søskende i kirken. Husk, at de er lige så meget på vandring, som dig selv, og hvis vi reagerer "rigtigt", når det sker, så kan vi være med til at løse andre fra deres bindinger.
Måske er det dig, som med din måde at være på kan være med i den proces og blive til stor velsignelse for andre.

Søndagens tekst: Joh. 11,19-45

Jesus opvækker Lazarus

Betania lå knap tre kilometer fra Jerusalem, [19]og mange venner fra hovedstaden var kommet for at trøste Marta og Maria i sorgen over deres bror.
[20]Da nu Marta hørte, at Jesus var på vej, gik hun ham i møde. Maria derimod blev hjemme. [21]Da Marta nåede hen til ham, sagde hun: „Herre, hvis du havde været her, så var min bror ikke død. [22]Men selv nu ved jeg, at hvad du end beder Gud om, det vil han gøre for dig."
[23]„Din bror skal vende tilbage til livet," sagde Jesus. [24]„Jeg ved, at han skal vende tilbage til livet på opstandelsens morgen," svarede Marta. [25]Jesus fortsatte: „Jeg er opstandelsen og livet. De, der tror på mig, skal leve, selv om de dør; [26]og de, der lever i troen på mig, skal aldrig i evighed dø. Tror du på det, Marta?" [27]„Ja, Herre," sagde hun, „jeg tror, at du er Messias, Guds Søn, som vi så længe har ventet skulle komme."
[28]Derefter løb Marta hjem til Maria og hviskede til hende: „Mesteren er kommet, og han vil gerne tale med dig." [29]Maria rejste sig med det samme og gik ud for at møde ham.
[30]Jesus var endnu ikke kommet ind i landsbyen, men var stadig på det sted, hvor Marta havde mødt ham. [31]Da de, der var i huset for at trøste Maria, lagde mærke til, at hun pludselig rejste sig og gik, troede de, hun ville ud til Lazarus grav for at græde. Derfor fulgte de efter hende.
[32]Maria kom nu ud til det sted, hvor Jesus var, og hun faldt ned for hans fødder og udbrød: „Herre, hvis du havde været her, var min bror ikke død." [33]Da Jesus så hende græde og hørte de andres gråd, blev han heftigt oprørt i sin ånd og spurgte: [34]„Hvor har I lagt ham?" „Herre, kom og se!" lød svaret. [35]Jesus brast i gråd. [36]„Se, hvor meget han holdt af Lazarus," var der nogle, der sagde. [37]Men andre sagde: „Når han kunne helbrede en blind, kunne han så ikke også have forhindret denne mands død?"
[38]Da blev Jesus igen oprørt i sit indre, og han gik hen mod gravstedet, som var en klippehule med en stor sten rullet for indgangen. [39]„Tag stenen bort!" beordrede han. „Herre," sagde Marta, „det lugter ikke godt, for det er nu den fjerde dag, han ligger der." [40]Jesus svarede: „Har jeg ikke sagt til dig, at hvis du tror, vil du få Guds forunderlige magt at se?" [41]Så fjernede de stenen fra indgangen.
Jesus så op mod himlen og sagde: „Jeg takker dig, Far, fordi du har bønhørt mig. [42]Jeg ved godt, at du altid hører mig, men jeg siger det for de menneskers skyld, der står her omkring mig, for at de kan komme til tro på, at det er dig, som har sendt mig." [43]Så råbte han med høj røst: „Lazarus, kom herud!" [44]Den døde kom ud – med hænder og fødder viklet ind i ligklæder og med et tørklæde om ansigtet. „Hjælp ham af med de ligklæder!" sagde Jesus.
[45]Mange af dem, der var kommet for at trøste Maria og havde set, hvad Jesus gjorde, kom nu til tro på ham.

Teksten er fra Bibelen på Hverdagsdansk

Af Josua Christensen

Master i børne- og ungdomskultur, forfatter, anmelder og foredragsholder. Til daglig viceskoleleder på den kristne friskole Lykkegårdskolen.

Den ængstelige generation

Den amerikanske socialpsykolog Jonathan Haidt belyser i en ny bog, hvordan smartphonen har skabt en ængstelig generation, og giver samtidig sit bud på, hvordan skuden vendes. Og forfatteren, der er erklæret ateist, peger ganske overraskende på styrken i at være sammen om noget helligt.

Anmeldt af Josua Christensen

"Generation Z blev den første generation i historien, der gik igennem puberteten med en portal i lommen, der lokkede dem væk fra mennesker i nærheden og ind i et univers, der var spændende, vanedannende, ustabilt og – som det vil vise – uegnet for børn og unge." s.17

Jonathan David Haidt: Den ængstelige generation
336 sider. 249,95 kr. Forlag: Svane og Bilgrav

At vokse op på Mars

Forestil dig, at din 10-årige datter en dag komme hjem og glædestrålende fortæller dig, at hun er blevet udvalgt af en visionær milliardær til at være med i hans globale virksomheds 'cutting edge' eksperiment. Hun skal sammen med en gruppe jævnaldrende leve i en længere periode på Mars. Eksperimentet går ud på at afprøve, hvordan man kan leve der, sådan at det senere er muligt at lave egentlige bosættelser. Måske du bliver lidt bekymret, når du læser, at tyngdekraften er 38% af Jordens, og at der er en række kendte risici forbundet med selv kortere ophold i rummet. Firmaet har travlt med at være foran konkurrenterne, og de har ikke bevis for forældresamtykke, men siger, at de tror på børnene, når de krydser dette samtykke af på nettet...

Ja, det er langt ude, men denne vanvittige forestilling er et billede på, hvad der er sket for generationen af unge, der voksede op med smartphonen, hævder Jonathan David Haidt, som er amerikansk socialpsykolog og forfatter til en række bøger, hvoraf "Den ængstelige generation" er den seneste. Til daglig arbejder han som professor i etisk ledelse ved New York University Stern School of Business, men er nok også en af de akademikere, som er nået længst ud med sit arbejde. For at lave et lille sammenligningsgrundlag kan man sige, at han er Svend Brinkmann i amerikansk skala.

Da jeg skrev min bog "Digital Native – hvordan unge finder sig selv på Facebook" for 10 år siden, var "Den store omkodning" i fuld gang. Dengang var jeg optaget af, hvordan sociale medier var en slags performancescene, men ingen havde gennemskuet, hvilken fundamental omstrukturering af hjernerne, der var på vej. Det er gået så ufatteligt hurtigt, at på bare fem år (fra 2010-2015) blev smartphonen allemandseje, ja selv de fleste børn under 10 år har deres egen smartphone, som konstant pinger med notifikationer, opdateringer og andre opmærksomhedskrævende features. Og hvad så, kunne man måske spørge? Ja, nu viser det sig, at der er nogle ret store omkostninger især forbundet med, at sociale medier er blevet omnipotente.

Tiden bag skærmen er steget betragteligt, og når man samtidigt stiller de unge spørgsmålet: "Hvor mange mødes med deres venner dagligt?" finder man måske en forklaring på, hvad denne tid er gået fra. I 2009 var det omkring 40 pct., der mødtes dagligt med deres venner, og fem år senere var tallet faldet til omkring 25 pct. Men det er langt fra den eneste effekt. I gennemsnit får hver ung en notifikation minimum hvert femte minut, og det er derfor ikke nogen overraskelse, at det går ud over nærvær og koncentrationen, når man rent faktisk er sammen. Sundhedsforskning både i USA, men også på vores side af Atlanterhavet, viser entydigt markante stigninger i statistikker over depression, angst og stress hos de unge i samme periode lige såvel som, at man kan konstatere stigende socialt underskud, søvnmangel, fragmentering og afhængighed. Helt overordnet er det skræmmende – men veldokumenteret – læsning.

Der er næppe noget at sige til, at flere og flere skoler (min egen inklusiv) strammer op på allerede eksisterende regler om brug af digitale enheder i skolen. Men når det nu har så alvorlige konsekvenser, at en generation af unge nærmest er på vej til at forsvinde fra den virkelige verden – og det er lidt det indtryk, man sidder tilbage med – ja, så skal der nok mere til end mobilfrie skoler.

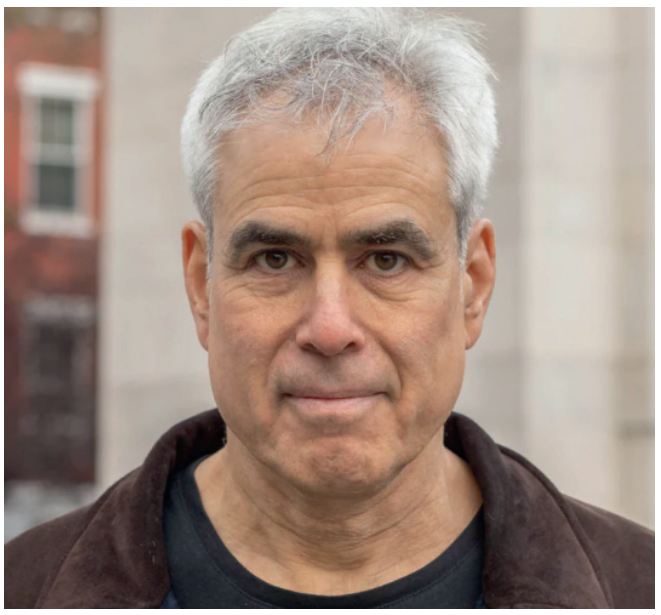

Professor Jonathan Haidt foreslår bl.a. helt mobilfrie skoler.

Her kommer professorens radikale forslag på banen, og selv om det er møntet på USA, er der noget til eftertanke for os i DK også:

- Ingen smartphones før High School (14-årsalderen)
- Ingen sociale medier før 16-årsalderen
- Mobilfrie skoler
- Meget mere uovervåget leg og selvstændighed

Om det vil være muligt eller ønskeligt at følge anbefalingerne i Danmark, er nok tvivlsomt. Intentionen bag den radikale tilgang er, synes jeg, et væsentligt indspark imod en tendens til at feje den ødelæggende udvikling væk med en resignerende bemærkning som fx "Det skib er sejlet". Hvortil Haidt også har en interessant anekdote, der går på, at Titanic havde to søsterskibe, som man foretog visse ændringer ved, således at de sejlede i årevis uden at gå ned. Hvis vi med andre ord er villige til at kæmpe imod det destruktive, kan skuden vendes.

Kollektivets - og religionens - force

Dette opmuntrende budskab finder Haidt, som er erklæret ateist, inspiration til fra religioner og de store filosoffer. Med et citat fra Blaise Pascal (1662), "Der er et gudformet hul i ethvert menneskehjerte," beretter han om religionernes styrke: at man er sammen om det hellige, at virkeligheden kropsliggøres, at vi kan lære stilhed, tavshed og fokus, transcendere selvet og gribe naturen i ærefrygt og blive langsom til vrede, hurtig til tilgivelse.

"Der er et gudformet hul i ethvert menneskehjerte," beretter han om religionernes styrke

Ja, det er faktisk svært at forstå, at denne erkendelse kommer fra en ikke-troende.

Det er budskabet om, at vi som menneskehed i de stærke kollektive traditioner, lige fra overgangsritualer til fællessang, har en modvægt til den omkodning af kultur og sind, som synes at blæse med orkanstyrke i disse tider. Skibet er ikke sejlet, og fællesskaberne kan værne om den mentale trivsel – igennem fælles fodslag og enige forældregrupper. Det starter meget tidligere, end man måske skulle tro, med en genopdagelse af sociale normer kombineret med teknologiske løsninger (som skaber sunde rammer) og en udfoldelse af "den virkelige verdens muligheder", der prioriterer mere leg i skolen og indretning af rum med børn i centrum.

Og således med en blanding af alvorlig bekymring og opmuntring til frimodigt at tale til omstændighederne på troens og traditionernes grundvold, lægger jeg bogen fra mig, mens jeg grunder over dens indhold og hvordan, det kan omsættes til en praksis til gavn for børn og unge og alle os andre.

Om forfatteren:

Jonathan Haidt er professor i etisk lederskab ved New York Universitys Stern School of Business. Han er forfatter til en række bøger, bl.a. The Happiness Hypothesis og The Righteous Mind samt medforfatter til The Coddling of the American Mind. Han har givet fire TED-talks.

Kirken på Facebook

Brian Duus Nørgaard

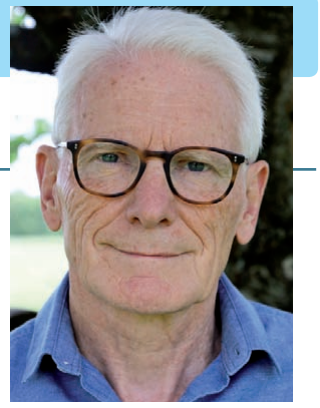

Du er velkommen med dine gode spørgsmål om Kirken på Facebook. Fx spørgsmål om målgrupper, tekster, billeder, videoer eller algoritmer. Eller måske helt andre spørgsmål, så du kan få inspiration til dit værdifulde arbejde med kirkens Facebook-side. Skriv til Brian Duus Nørgaard, SoMe-kursusholder – briduus@gmail.com

Hvordan informerer jeg om søndagens gudstjenester?

Hej Brian

Jeg har efterhånden postet mange opslag på min frikirkes Facebook-side om søndagens gudstjenester. Her har jeg nævnt klokkeslæt og navnet på dagens forkynder.

Jeg kunne godt tænke mig at informere mere bredt på kirkens Facebook-side om det, der skal ske i løbet af en søndag formiddag i kirke. Har du tips til, hvordan jeg her kan lykkes med dettte?

Hilsen en Facebook-ansvarlig

Tak for dit spørgsmål.

En søndag formiddag i en typisk frikirke vil være sat sammen af flere elementer. Dem kan du et for et informere om i opslag på din Kirkes Facebook-side.

Velkommen indenfor

Du kan fx starte med at fortælle, at de fremmødte vil blive mødt af et par hjælpsomme værter i kirkens døråbning. De vil byde velkommen. Og de er klar til at guide hver person ind i kirkesalen og finde en god plads til ham.

Denne information i et Facebook-opslag vil førstegangsbesøgende kunne få nytte af. For nogle kan det være lidt udfordrende at troppe op på en ny kirkeadresse. Men betryggende at vide, at man møder velkomstværter, som tager sig af en. I et andet opslag kan du fortælle, at sangen og musikken i gudstjenesten minder om noget, vi kan høre i radioen. En genre med let rock, blandet med gospelrytmer. Indimellem kan der være sange fra den danske salmebog.

Forkyndelse og forbøn

Og ja, så er der forkyndelsen. Din korte tekst om, hvem der prædiker, kan udvides. Du kan nævne overskriften på prædikenen. Og måske ovenikøbet tilføje et par uddybende linjer om talen. Opslaget kan blive en miniteaser, hvor de fremmødte kan glæde sig til, at prædikanten folder sine refleksioner ud.

Der er naturligvis lidt forarbejde bag opslaget. Prædikanten kan sende en lille tekst til dig nogle dage inden gudstjenesten. Med afsæt i ordene kan du skabe et opslag, der vækker modtagernes nysgerrighed for søndagens tale.

Søndag formiddag i kirken er også anledningen til at hygge og hænge ud med hinanden med en kop kaffe i hånden. Foto: Tanja Olsen, Åbenkirke Media

En del frikirker tilbyder muligheden for en kort samtale i løbet af gudstjenesten om fx personlige problemer eller spørgsmål. Og man kan få en lille bøn med på vejen. Dette kan du også nævne i et opslag.

Søndagsskole og samvær

For børnene er der ofte et særligt program i kirkesalens nabolokaler.

Beskrivende opslag kan udtrykke, at de yngste børn synger sange med fagter og lytter til historien om den stærke Samson.

I fælleslegen hopper de rundt mellem hinanden. De maler med vandfarver, og i slutningen sidder de med saftevand og kage.

Her kan søndagsskolen eller børnekirkens medarbejdere maile programmet til dig nogle dage inden.

Endnu et element er den fælles kaffe efter gudstjenesten. Et samvær, som mange finder værdifuldt. Tid til at snakke og hygge sammen. Både med gammelkendte. Og med de nye, der har taget mod til at koble sig på denne del.

Ét budskab i hvert opslag

De beskrevne opslag vil tilsammen tegne et billede af, hvad de fremmødte kan se frem til i en frikirke en søndag formiddag. Kirkegængerne kan komme forberedte og forventningsfulde.

I min optik skal hvert opslag kun have fokus på ét emne. Fx et opslag om velkomstværterne. Et andet om forkyndelsen.

Dette sikrer, at opslaget står skarpt. Modtagerne vil bedre kunne huske budskabet.

Hilsen Brian Duus Nørgaard

Brevkassen

Anne Manning-Pedersen

Teolog, bibellærer og rådgiver

Skriv til Anne Manning-Pedersen på email: anne@udfordringen.dk eller pr. brev til Anne Manning-Pedersen, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld. Du vælger selv, om du vil være anonym eller offentliggøre dit navn. Hjemmeside: annemanning.dk - her kan du læse lidt om Anne og kontakt hende for at holde foredrag i din kirke eller gruppe.

Skal man døbes i vand og Ånd for at blive frelst?

Kære Anne,

For et par måneder siden delte en veninde evangeliet med mig, og hun fortalte mig, at hvis jeg troede på Jesus, ville jeg blive frelst – og det gjorde jeg. Mit liv har ændret sig til det bedre på så mange måder, da jeg læser Bibelen og adlyder den, så vidt jeg kan. Jeg glæder mig til at blive vanddøbt, så snart jeg har mulighed for det. Men jeg har lige læst på Facebook for nogle dage siden, at for at blive frelst skal man tro på Jesus, blive døbt i vand og i Ånden og adlyde Bibelen. Nu er jeg bekymret og forvirret.

Er jeg ikke frelst, fordi jeg endnu ikke er døbt i vand og Ånden? Hvad siger Bibelen om dette?

Karin

Kære Karin

Jeg ville også være bekymret og forvirret, hvis jeg var i dine sko, kære Karin. Lad os se på, hvad Gud siger om dit spørgsmål i sit ord.

I den berømte dialog med Nikodemus i Johannes kap. 3 sagde Jesus, at vi har brug for at blive født på ny, og han forklarede det 'at blive født på ny' som at tro på ham for at slippe for fordømmelsen og Guds vrede og få evigt liv. I Johannes kap. 6,40 og 47, 8,24 og 11,25 sagde han, at enhver, der tror på ham, har evigt liv. I Markus 16,16 sagde Jesus, at de, der tror, bliver frelst og ikke fordømt.

Apostlene gjorde præcis det samme, når de ledte mennesker til at blive født på ny. I Apostlenes Gerninger 16,30-31, da den filippinske fangevogter spurgte Paulus, hvad han skulle gøre for at blive frelst, sagde Paulus bare: "Tro på Herren Jesus Kristus, så skal du blive frelst."

Kriterierne for at blive frelst – eller født på ny – beskrives flere steder som én simpel troshandling, nemlig at bekende med munden, at Jesus er herre, og tro i hjertet, at Gud oprejste ham fra de døde, som der står i Paulus' brev til romerne kap. 10,9.

Romerne 6,4 siger: "Vi blev altså begravet sammen med ham ved dåben til døden, for at også vi, sådan som Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, skal leve et nyt liv."

Kirken som helhed er enig i, at vi bliver frelst ved tro og tro alene, og det er vigtigt, at vi bevarer vores overordnede enhed på dette fælles grundlag.

Vanddåb er en bekræftelse af en persons beslutning om at tro på Jesus som Herre. Romerne 6,4 siger: "Vi blev altså begravet sammen med ham ved dåben til døden, for at også vi, sådan som Kristus blev oprejst fra de døde ved Faderens herlighed, skal leve et nyt liv." Dette beskriver dåben som et symbol på, at vi er døde og begravede i forhold til vores gamle livsstil, og at vi rejser os op af vandet til en ny livsstil som Kristi disciple.

I Apostlenes Gerninger 2,38 spurgte folket, der hørte Peters første prædiken i pinsen, hvad de skulle gøre for at blive frelst. Peter sagde til dem: "Omvend jer og lad jer alle døbe i Jesu Kristi navn til jeres synders forladelse, så skal I få Helligånden som gave." Flere andre skriftsteder fortæller os, at vanddåb ofte åbner døren til en indfyldning af Helligånden.

Jesus sagde i Joh. 3,6, at man bliver født på ny ved Ånden. Det betyder, at Helligånden er afgørende involveret i vores genfødsels-oplevelse. Men efter sin opstandelse i Lukas 24,49 bad Jesus sine disciple om at vente i Jerusalem, indtil de var udstyret med kraft fra det høje. Den kraft, han henviste til, var Helligånden – den hjælper, han havde lovet. Han var den kraft, de havde brug for til at leve som Jesu vidner og opfylde missionen til at forkynde evangeliet til jordens ende. Vi læser i Apostlenes Gerninger kapitel 2, at de var fyldt med Helligånden.

Før pinse var disciplene en skræmt gruppe, der skjulte sig for deres undertrykkere. Men efter at de var blevet fyldt med Helligånden, havde de en overnaturlig frygtløshed til at være modige vidner. På samme måde har vi brug for Helligånden for at påvirke og vinde denne verden for Jesus.

Selvom dåb med vand og i Helligånden er vigtige skridt, er der ikke tale om et krav, for at man kan blive født på ny – det er troen alene, hvorved vi bliver frelst. Det er naturligt at forvente, at Jesus' disciple viser lydighed mod Bibelen, så de bliver døbt. Denne lydighed er en livslang proces, og ingen af os vil opnå fuldstændig lydighed i dette liv.

Så du er på rette vej, Karin. Læs i Bibelen og adlyd den, så godt du kan. Tvivl ikke på, at du er frelst, så længe du tror på Jesus som din Herre og Frelser, men husk også, at selvom det er livsvigtigt, er det kun begyndelsen på en livslang og vidunderlig rejse, der inkluderer dåb med vand og Helligånden og lydighed mod Guds ord, som det alt sammen siges tydeligt i Bibelen.

Jeg håber, at dette fjerner din forvirring og lindrer din bekymring, og jeg ønsker dig en velsignet fremtid som Jesu discipel.

Kærlig hilsen Anne

Alberte (øverst) er andenårselev på 'gymnastik- og performancelinjen' ved Sydvestjyllands Efterskole.

Hendes erfaringer fra sporten blev en hjælp, da hun kæmpede med trivsel under sit første skoleår.

Alberte fightede sig til et godt efterskoleår

Af Sten Fyhn Mortensen, lærer og journalist

Hvad gør man, når det efterskoleophold, som man længe har glædet til, viser sig at være en svær kamp? Så fighter man. Alberte er en gymnastikpige, der kender alt til at fighte. Stædigt. Lidt ad gangen. Hun kigger ikke efter de kampe, der kommer, men kæmper den kamp, der er lige nu. Og som på gymnastikholdet er der også på efterskoleholdet et fællesskab, der bærer, når det er svært.

I flere år havde Alberte glædet sig til at skulle begynde på Sydvestjyllands Efterskole i Bramming. Hun følte sig tryg ved det, for hun kendte skolen godt fra Gospel-kids Festival, som hun havde deltaget i, og hun havde også på forhånd deltaget i 'Et døgn på SE'.

"Jeg var glad, da jeg et par år før blev meldt ind på SE, for da følte jeg mig allerede hjemme dér. Men glæden forsvandt, da skolestarten nærmede sig. Pludselig gik det op for mig, at nu skulle jeg sige farvel til den klasse, jeg kom fra. Farvel til de to gymnastikhold, jeg var med på derhjemme. Det gik op for mig, at denne gang var det ikke bare for en weekend eller for et par uger. Jeg er ikke sikker på, at jeg egentlig var helt klar til at begynde på efterskolen. Derfor var jeg ikke rigtig glad, da jeg begyndte. Jeg havde mange svære timer på værelset, men det var ikke nogens skyld. Jeg var bare ikke klar og ikke glad," siger Alberte.

Man lykkes sammen

Alberte fandt hjælp hos lærerne, og mange af kammeraterne støttede op om Alberte, når hendes kampe blev svære, og så kom det Alberte til hjælp, at hun var med på efterskolens 'Gymnastik- og performancelinje'. Når man skal lære en svær gymnastikserie, så kan det se lidt uoverskueligt ud i begyndelsen, men man lærer lidt ad gangen. Man kæmper ikke med de udfordringer, der kommer, men lægger al sin koncentration og energi i den udfordring, der er lige nu. Når det ikke lige lykkes 1., 5. eller 20. gang, så prøver man igen. Og når man laver en svær serie på gymnastikholdet, så stoler man på hinanden og hjælper hinanden. Man lykkes sammen.

Sydvestjyllands Efterskole blev startet i 1975 af passionerede mennesker med tilknytning til KFUM&KFUK og Indre Mission. Skolen ligger i Bramming og tilbyder 9. og 10. klasse. Fotos: Sydvestjyllands Efterskole

På samme måde vandt Alberte kampen om glæden ved at gå på efterskole.

"Jeg ville ikke give op. Én uge mere. En måned. Bliv ved. Frem til efterårsferien. Til juleferien. Jeg ville have skituren med, og så var der ikke så lang tid til italiensturen. Efterhånden blev det lettere. Jeg fandt flere gode veninder, som var klar med hjælp og støtte. De har set mig, når jeg var helt nede, og de viste mig, at de ville mig alligevel. De har set mig helt ægte. Her kan man ikke hele tiden have en maske på. Alligevel ville de bruge tid med mig. På den måde fandt jeg efterhånden min plads i fællesskabet, og i dag er jeg mega-glad for, at jeg holdt ud," siger Alberte. "Det nytter rent faktisk at kæmpe," slår hun fast.

Det er ok at fejle

Når man oplever Alberte på gulvet sammen med 'Gymnastik- og performancelinjen', så lyser det ud af hende, at glæden har indfundet sig. Der er en knitrende koncentration. Det samme ser man hos de andre på holdet. Musikken fylder rummet. Lige nu fylder det alt inde i Alberte. Alle andre problemer, udfordringer og dårlige tanker er væk. Ikke engang det, der skal ske lige om lidt, er der plads til. Kun nu.

"Hvis jeg tænker på det, der skal komme, så går det i kludder. Men vi har øvet vores serie så tit, at det, jeg skal, det er inden i mig. Jeg skal bare hvile i, at det kommer, når jeg får brug for det. Det er fedt."

Nu er Alberte andenårselev på Sydvestjyllands Efterskole. 'Gymnastik- og performancelinjen' har 8-10 opvisninger foran sig, og Alberte glæder sig til dem alle sammen.

"Det gør virkelig noget godt for fællesskabet, når vi skal ud at vise det frem, som vi har kæmpet med sammen," siger Alberte.

Alberte fightede og vandt, men hun peger på endnu en faktor, som har været afgørende, for at kampen lykkedes: Det kristne grundlag, som hviler under skolens hverdag. Her skal man ikke være perfekt. "Det er ok at fejle. Det hjælper mig, at jeg igen og igen bliver mindet om, at der er én, der er større end mig, som har styr på alt det her."

Albertes erfaringer kommer nu andre elever til hjælp. Som andenårselev er Alberte én af dem, der har øje for de nye. Særligt dem, der kæmper. Hun hepper. Hun bærer. Kom nu. Bliv ved. Viser vej. Til ham, der har styr på det.

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening. Foreningen har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere på vores hjemmeside: www.mwcompounders.dk

Kontaktpersoner:
Johannes Møller: 61 31 64 85 Dan Wejse: 26 83 37 44

Udstilling i tysk kloster sætter fokus på kirkernes holdning til nazismen

Særudstillingen "*Und vergib uns unsere Schuld?*" (og forlad os vor skyld), som fremhæver forholdet mellem kristendommen og nationalsocialismen, kan ses frem til 18. maj 2025 i Dalheim Kloster syd for Bielefeld i Tyskland.

Der er udstillet er mere end 200 genstande fra museer, biblioteker og private samlinger, både fotos, dagbøger, og et ikke tidligere udgivet brev til pave Pius XII fra Vatikanets arkiver. Udstillingens store emne belyses gennem ti temaer, der hver især introduceres med et spørgsmål, som fx "Hvordan forholdt nationalsocialisterne sig til kristendommen?", "Støttede det protestantiske Tyskland nationalsocialismen?" og "Var den romersk-katolske kirke modstander eller partner af nationalsocialismen?", skriver CNE News.

80 år efter krigens afslutning

Carolin Mischer, en af kuratorerne for særudstillingen på det tyske kloster, forklarer, hvorfor klosteret netop nu har denne udstilling:

"Kirkerne og klostrene er stadig ikke kommet over krigen. Umiddelbart efter krigen tog de afstand fra nationalsocialismen, men længe herskede den tanke, at kirkerne bare var ofre og modstandere af regimet. Først i 1960'erne indså de deres fejl. Da gik pave Johannes Paul II til Grædemuren i Jerusalem og bad Gud om tilgivelse og indrømmede, at de kristne bar en del af skylden for jødernes død."

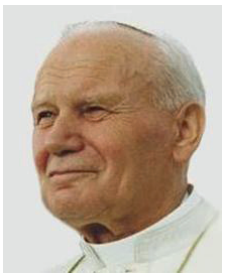

Pave Johannes Paul II bad ved Grædemuren Gud tilgive de kristne svigt. Wikipedia

Carolin Mischer fortsætter: "Næste år er det 80-året for afslutningen på Anden Verdenskrig, og vi var opsatte på at lave en udstilling inden da".

Udstillingen henvender sig primært til gymnasieelever og voksne. Og hun kan ikke klage over manglende interesse.

Og forlad os vor skyld?

Bønnen fra Fadervor "Og forlad os vor skyld?", der er udstillingens titel, slutter med et spørgsmålstegn, fordi de besøgende selv må danne sig et billede og besvare spørgsmålet.

Udstillingen begynder med situationen i Tyskland før 1933. Det var Weimarrepublikken med Tysklands første parlamentariske demokrati, der startede i 1918/1919. Både Versailles-traktatens ydmygende krav til Tyskland, kollapset på aktiemarkederne i 1929, økonomisk krise og en massiv arbejdsløshed skabte den ideelle grobund for Adolf Hitlers parti, NSDAP.

Ifølge Carolin Mischer præsenterede Hitler sig selv som en religiøs frelser, og ved valget i 1932 var det især protestanter, der stemte på ham. "De romersk-katolske havde deres eget midterparti, som de fleste forblev loyale over for," forklarer hun.

Hitler afviste kristendommen

På udstillingen ses et postkort, hvorpå der står med gotisk skrift: "Vi anser kristendommens kræfter som uundværlige for det tyske folks moralske genopstandelse." Hitler erklærede udadtil i begyndelsen af sin regeringstid, at han havde brug for de troende. Han sagde, at han ville respektere kirkerne, fortæller Carolin Mischer.

Men indadtil proklamerede Hitler, at han helt ville udrydde den jødisk-kristne tro i Tyskland: "En tysk kirke, en tysk kristendom er nonsens. Man er enten kristen eller tysk. Man kan ikke være begge dele." Og i skolen lærte børnene, at Hitler var som en Jesus, der befriede det tyske folk fra ødelæggelse.

Mischer understreger, at Hitler viste sit sande ansigt offentligt under krigen. "Da sagde han, at vi vil ødelægge kirkerne efter krigen."

Bekendelseskirken

Inden for NSDAP var der opfordringer til at erstatte kristendommen med en germansk pseudo-religion. Mischer nævner en såkaldt "Julleuchter", en lysestage, som blev brugt blandt SS-familier. "Manden i familien tændte den ved vintersolhvervsfesten for at erstatte julen. Det lykkedes i øvrigt aldrig. De kristne holdt fast i deres skikke."

Inden for de protestantiske kirker i Tyskland var der en bevægelse, som ville fremme en sammensmeltning af kristendom og nationalsocialisme. "Det var nogle, der sagde, at Jesus ikke var en jøde, men en arisk galilæer," siger Elinor Mischer.

Mange protestantiske præster sluttede sig til NSDAP, men der opstod også en protestantisk modbevægelse, Bekennende Kirche, som teologen Dietrich Bonhoeffer repræsenterede. Åben modstand fra begge store kristne kirker var dog næsten ikke-eksisterende. Undtagelserne var Sophie og Hans Scholl, Dietrich Bonhoeffer og præsten Maximilian Kolbe, der døde for at redde en medfange.

Ved udgangen fra udstillingen ses nogle spørgsmål på en væg. Det vigtigste lyder: Hvad ville du have gjort?

Bodil

I den nye trosbaserede film The Forge medvirker Priscilla Shirer, Karen Abercrombie og T.C. Stallings. De havde alle tre hovedroller i filmen War Room (2015), der ses som en forløber for The Forge.

Ny succesfilm om discipeltræning:

Hvordan lærer unge at stå på egne ben som modne kristne?

Hvordan kan mor Cynthia lære sin teenagesøn at hjælpe til derhjemme i stedet for bare at nasse på hende? Skal Isaiah ligefrem sparkes ud af huset, før han lærer at tage ansvar for sit eget liv?

Den nye film *The Forge* (smedjen) af brødrene Alex Kendrick (instruktør) og Stephen Kendrick (producer) handler om vigtigheden af, at kristne både forstår og lever i overensstemmelse med evangeliet. Og når folk mangler forståelse for bibelsk teologi, vil det også snart vise sig i deres liv, skriver Crosswalk.com i en analyse af den allerede populære film.

Er der håb for en doven teenager?

Kendrick-brødrene beskriver problematikken med umodne kristne ved hjælp af den 19-årige Isaiah, der efter gymnasiet bare spiller basketball med vennerne eller hygger sig derhjemme med videospil. Han glemmer at vaske vasketøjet og tømme skraldespanden. Cynthia (Priscilla Shirer) har bedt sin søn om at hjælpe hende med at bære dagligvarerne ind, men det hører han først, da hans videospil er slut. Isaiah gider heller ikke søge job, men Cynthia stiller ham et ultimatum: Få et job og betal husleje, eller find et andet sted at bo!

Derfor skriver Isaiah dagen efter en ansøgning til virksomheden Moore Fitness. Da han møder chefen selv, Joshua Moore, bliver han taget godt imod og får samtidig tilbudt et mentorforløb, så han kan lære nogle vigtige livsprincipper. Det er bibelske principper om venlighed, ansvar, hårdt arbejde, tilgivelse og nåde.

Det vil Isaiah gerne lære, men det bliver svært for ham at bryde med sine dårlige vaner. Snart spiller han videospil til langt ud på natten, sover for længe og kommer for sent på arbejde. Vil han nogensinde få styr på sit liv?

Det bliver ikke mindre kompliceret, da Isaiah møder sin far, der har svigtet familien, og som Isaiah giver skylden for alle sine problemer.

Missionsbefalingen

Joshua Moore prøver at hjælpe Isaiah til åndelig og menneskelig modenhed gennem sine livsprincipper og den kristne mandegruppe, The Forge.

Der er et generelt behov for modenhed og ansvarlighed blandt kristne i dag, mener Kendrick-brødrene.

"Vi har ikke brug for flere lunkne kristne i kirkerne," sagde Alex Kendrick til Crosswalk. "Vi har brug for at se mennesker, der er elsker Jesus, som virkelig ønsker at vise Herren ære og leve ham nær. Denne film fokuserer på, hvordan det kunne se ud i praksis."

Måske har den moderne kirke lagt for meget vægt på omvendelse på bekostning af meningsfuldt discipelskab, mener instruktøren.

"Det er en del af den store kommission, missionsbefalingen, at vi skal gå ud i hele verden og gøre mennesker til disciple," sagde Alex Kendrick med henvisning til Matthæus 28,19.

Filmen The Forge, der havde premiere den 23. august, indeholder masser af ung musik, herunder Christian hiphop (CHH) med kunstnere som Lecrae, Hulvey, Wande og Aaron Cole samt gospelmusik af Tasha Cobbs-Leonard og For King and Country.

Bodil

Bibelens helte inspirerer unge i Bhutan

De få kristne i Bhutan oplever forfølgelse i det buddhistiske kongedømme. Men NGO'en Open Doors kan i et nyhedsbrev fortælle om unge, der er blevet opmuntrede i troen med bibelske helte som forbilleder.

Det er ulovligt at grundlægge en kirke, og derfor eksisterer bhutanske kirker i en juridisk gråzone. Konvertitter fra buddhismen oplever pres og forfølgelse fra både deres nærmeste og deres lokalsamfund, skriver Open Doors, hvis seneste rapport placerer Bhutan som nr. 36 på listen over lande, hvor kristne forfølges mest.

De unges situation

Open Doors' partner Reena* fortæller, at det er vigtigt at undervise og styrke unge kristne, så de holder fast i troen på trods af den modstand, de møder.

"I Bhutan er ungdommen påvirket af verdslige ting. De er fortabt i deres verden af smartphones og dysfunktionelle forhold," fortæller Reena. "Mange er afhængige af stoffer og alkohol. Det er alt sammen med til at skabe afstand til Gud. De unge, der ikke er rodfæstet i troen, er også mere tilbøjelige til at opgive deres tro i det øjeblik, de møder forfølgelse."

Partnere af Open Doors har oplært unge kristne i Bhutan.

Reena har sammen med andre af Open Doors' partnere undervist de unge ud fra Bibelen. En af deltagerne, 19-årige Wangmo* fra Sydbhutan, har især fundet inspiration hos Bibelens troshelte.

"Josva, Josef og Timotheus var alle stærke i Herren, selv når de mødte modstand. Jeg prøver nu at følge i deres fodspor, selvom det er udfordrende at identificere sig som kristen i vores samfund," fortæller hun.

Også Tshering* har lært noget, han vil tage med sig:

"Jeg har altid troet, at ungdommen er en fase, hvor man bare skal nyde livet fuldt ud," siger han. "Men jeg lærte, at vi også skal bruge vores ungdom på at tjene Herren. Josefs liv har lært mig at følge Gud og hans vilje. Hans historie har inspireret mig til at være hellig og stærk i enhver situation og forfølgelse."

Nye begyndelser

Mange af de unge deltagere har givet deres liv til Gud på ny.

"Underviserne fortalte os om unge kvinder, der overgav deres liv til Gud. Jeg lærte meget af dem og blev opmuntret til at leve et liv, der behager Gud. Derudover følte jeg mig velsignet, da en præst bad for mig, og jeg følte mig befriet fra mange åndelige angreb," fortæller 19-årige Mary Rai*.

Norbu*, en 20-årig mandlig deltager, havde altid forsøgt at flygte fra Gud, men undervisningen har ændret hans syn på, hvad det vil sige at følge Jesus i Bhutan.

"Jeg har indset, at Gud elsker os og venter tålmodigt," siger han. "Undervisningen har været en øjenåbner. Jeg vil omvende mig, vende mig til Gud og følge i hans fodspor."

Open Doors opfordrer til forbøn for de unge kristne i Bhutan og for kirkernes arbejde.

* Navnene er ændret af sikkerhedshensyn.

Bodil

Det australske missionærpar Ken og Jocelyn Elliott, før de blev kidnappet i Burkina Faso. Foto: Facebook/Rebekah Ziesmer Strand

Ken overlevede 7 år som gidsel hos Al-Qaeda i Sahara

Sahara bød på skorpioner, sandstorme og skørbug. Men Gud var der altid.

Det fortæller den nu 89-årige Ken Elliott her halvandet år efter frigivelsen.

Af Bodil Lanting

Hvordan overlever en gammel lægemissionær syv år med ekstrem varme og kulde, skorpioner og skørbug som gidsel hos en terrorgruppe i Sahara? Svaret lyder: Gud var der. Hele tiden.

I 1972 grundlagde det australske missionærpar Ken og Jocelyn Elliott et hospital i byen Djibo i det vestafrikanske land Burkina Faso. De drev det i 44 år, og Ken opererede tusindvis af patienter, enten gratis eller for et beskedent honorar.

Patienterne kom fra hele landet samt fra nabolandene Mali, Niger, Elfenbenskysten og Benin. Og de fik alle hjælp på klinikken, uanset deres tro, hudfarve eller evne til at betale.

Men i januar 2016 blev Ken og Jocelyn kidnappet af en islamistisk gruppe tilknyttet Al Qaeda. Jocelyn blev løsladt kort efter, men Ken blev holdt som gidsel i syv år og fire måneder, før han blev løsladt uden dramatik sidste år, 88 år gammel.

Igennem de syv år som gidsel samt endnu et år efter frigivelsen har ingen i familien fortalt historien. Men nu har ægteparret ladet sig interviewe til ABC News af Jonathan Holmes, der beskriver en humoristisk lægemissionær, som siddende i et lejet hus i Perth fortæller om et helt særligt, mindeværdigt skorpionbid:

"Jeg tror, at de i det nordlige Afrika har skorpioner, som ofte kan være dødelige. Og jeg tror, det må have været en ret tæt slægtning til dem."

Vrede over gidseltagning

Lægeparrets mangeårige hjælp til befolkningen vakte respekt også blandt det muslimske flertal i Djibo. Derfor gik hundreder af de lokale, både kristne og muslimer, på gaden i protest mod jihadisterne, da Ken og Jocelyn var blevet kidnappet. "De mennesker er ikke muslimer. De er onde," fastslog demonstranterne.

Da ægteparret blev bortført, havde de erkendt, at de måske ikke ville overleve, og de havde taget afsked med hinanden. Men da Jocelyn var blevet løsladt et par uger senere, blev Ken alene tilbage på et ukendt sted i ørkenen sammen med et andet gidsel, rumæneren Julian Ghergut.

"Da jeg mødte ham, havde han været fanget i ni måneder," sagde Ken til nyhedsnetværket ABC. "'Hvordan kan nogen holde det ud i ni måneder?" spurgte jeg mig selv. Men jeg endte med at være der i syv år og fire måneder."

18 måneder efter bortførelsen kunne den australske 9 News kanal vise en "proof-of-life-video" med livstegn fra ialt seks gidsler, som blev tilbageholdt af en Mali-baseret terrorgruppe. I videoen blev det dog ikke afsløret, hvor Ken Elliott befandt sig.

Sandstorm og 20 skorpionbid

Lægemissionæren havde ikke meget tilfælles med den 40 år yngre medfange. Men på et tidspunkt kom Julian Ghergut faktisk til at redde missionærens liv.

Ken var gået ud i ørkenen for at forrette sin nødtørft, da der pludselig kom en sandstorm. Snart kunne han ikke se en hånd frem for sig. Men han blev ledet sikkert tilbage til lejren, fordi Julian Ghergut hamrede løs på en tintallerken med sin ske. Hvis det ikke var sket, kunne Ken let være blevet levende begravet, fortæller han. Julian Ghergut blev iøvrigt frigivet samtidig med Ken Elliott.

Lægemissionæren har også fortalt om smerterne efter et skorpionbid i hånden:

"Smerten er akut. Det bliver værre og værre. Den bevæger sig op ad din arm til din skulder. Du har ingen smertestillende medicin, ingen behandling af nogen art, så du venter på, at smerten forsvinder. Til sidst, efter to dage og nætter, gør den det."

Ken nåede at blive bidt af skorpioner mere end 20 gange. Men han overlevede, som han tørt konstaterede det i samtalen med ABC News.

Ubehandlet sygdom

Under det brutale ophold i ørkenen blev Ken syg på grund af den dårlige kost, som typisk bestod af kogt makaroni eller klistrede ris. Der var hverken frugt eller grøntsager og kun undtagelsesvis en smule kød, når et får blev slagtet.

Efter et stykke tid på denne diæt fik Ken skørbug, en sygdom, der tidligere ramte mange sømænd. Sygdommen har mange symptomer, blandt andet indre blødninger i benmusklerne.

Kens ben hævede op. I flere måneder kunne han ikke gå og næsten heller ikke kravle.

"Jeg har kun set ét tilfælde [af skørbug] i min lægekarriere, og det var mig selv," fortalte Ken Elliott i august 2023 under et kirkemøde i den britiske Keswick-konvention.

I starten hævdede kidnapperne, at de ikke havde nogen form for kosttilskud til ham. Først da deres leder vendte tilbage og så Kens tilstand, fik han endelig skaffet nok tabletter til at genvinde helbredet.

Nægtede at konvertere

Kens fangevogtere forsøgte at få ham til at konvertere til islam i løbet af de syv års fangenskab. Han fik heller ikke tilladelse til at få en bibel. Derimod kunne han gennem de syv års fangenskab glæde sig over de bibeltekster, han tidligere havde fået lært udenad. Ken Elliott var stærk i troen, og den lange, ensomme tid i ørkenen fik ham ikke til at miste håbet.

"Herren har været god mod mig. Jeg ville aldrig vanære ham ved at konvertere til islam," sagde han til ABC. "Eller for den sag skyld foregive at konvertere."

Gud var der altid

- Hvordan kunne Ken overleve syv år under så brutale forhold og isolation uden at tage psykisk skade og uden at miste sin tro på Gud? Begyndte han ikke at tro, at Gud havde forladt ham, spørger reporteren fra ABC News.

Men missionæren svarer uden tøven: "Aldrig. Nej. Han var der altid."

Der hersker stadig usikkerhed omkring omstændighederne forud for Kens løsladelse i maj 2023. Det vides ikke, om der blev indgået en aftale med gidselstagerne, men det afvises, at den australske regering skulle have betalt løsepenge.

Ken og Jocelyn Elliott ser dog overhovedet ikke noget mystisk ved sagen:

"Vi tror, at den eneste grund, til at vi blev løsladt, var den, at der var nogle hundreder, hvis ikke tusinder af mennesker, der bad for det. Og vi tror på bøn."

Den eksklusive historie om, hvordan Ken Elliott overlevede syv år i ørkenen, blev sendt i en særlig udvidet udgave af Foreign Correspondent på ABC TV og iview.

Hver tredje præst rammes af udbrændthed

Udbrændthed blandt præster er et stort problem, hvorfor rammes præsterne af udbrændthed, og hvad kan vi gøre ved det?

Af Lisbeth Møller Uhd Jepsen

Mange præster fortæller om den glæde og det privilegium, de oplever ved at være i Guds tjeneste. De brænder for at hjælpe mennesker både i og udenfor menigheden ind i et levende fællesskab med Gud.

Adskillige præster beskriver følgende paradoks: At tjenesten på en gang opleves dybt meningsfuld, samtidig med at behovene synes grænseløse eller uendelige. Man gaber over en bredde og dybde i opgaverne, der ofte involverer at hjælpe og lede andre, sammen med en kompleksitet, når mennesker er i krise, som kan være svær at balancere i. Man brænder for at være Guds redskab i andres liv, samtidig med at man selv først og fremmest er et menneske med de begrænsninger, det indebærer.

Der findes ikke statistikker på antallet af præster i Danmark, som rammes af udbrændthed. Til gengæld er der undersøgelser fra USA, lavet af Barna Group, som har vist, at næsten 40% af præsterne i 2021 overvejede helt at stoppe i tjenesten grundet udbrændthed. Ifølge undersøgelsen var tallene endnu højere i 2022, og de nyeste undersøgelser viser, at antallet af præster, der overvejer at stoppe, er nedadgående fra 42% i marts 2022 til 33% i slutningen af 2023.

Men selvom det tilsyneladende er nedadgående, er en ud af tre præster stadig en betydelig andel. Derfor har jeg talt med 49-årige Jesper Oehlenschläger, der har været sognepræst, efterskoleforstander, og som har arbejdet mange år med ledertræning, og Peter Tinggaard, som er præst i Assentoft Frikirke og leder i Lykkeskær Bedehus. 49-årige Peter har ad to omgange været ramt af udbrændthed.

Den første udbrændthedsperiode kom som 26-årig, da han studerede teologi og var leder for en ungdomskirke i Randers.

Senest for et par år siden havde han igen symptomer på udbrændthed, som, han tænker, var forårsaget af mange års tjeneste uden længere pauser eller hvileperioder.

Påvirkes af kulturen

De fleste danskere kender sikkert til oplevelsen af, at tempoet hele tiden skrues en tak op, og at vi konstant forsøger at effektivisere og optimere brugen af døgnets 24 timer. På samme måde vil mange nok også være enige om, at tendensen i kulturen er stræben efter markante resultater og præstationer for den enkelte, hvor kun det bedste, er godt nok. En præstationskultur og perfektionskultur, som ifølge Jesper Oehlenschläger også påvirker den danske kirke i form af udbrændthed.

Jesper beskriver den danske kultur sådan:

”Du er unik, og du skal skabe unikke resultater,” og han fortsætter: ”Vi vil altid påvirkes af den kultur, som vi er en del af, uanset om vi tror på Gud eller ej.”

Hvad er udbrændthed?

Forskellen på stress og udbrændthed ligger primært i årsagen til symptomerne. Stress beskrives ofte som kortvarig og udløses af specifikke situationer, mens udbrændthed er en langvarig tilstand, forårsaget af vedvarende, uoverkommelige krav.

Udbrændthed indebærer dyb psykisk og fysisk udmattelse, og den rammer oftest dem, der arbejder med mennesker, som har brug for hjælp.

De, der rammes af udbrændthed, har typisk et stort personligt engagement i deres arbejde og høje krav til sig selv, ligesom de ofte er blevet mødt med høje krav fra ledelsen eller fra dem, de gerne vil hjælpe.

Der er således tre samspillende parter, som har direkte påvirkning på præstens arbejdsfelt, ligesom der også er andre mennesker og faktorer, der på mere indirekte måder, spiller ind på præstens arbejdsliv.

De tre parter, der har direkte indflydelse på præstens arbejde er: Præsten selv, præstens overordnede fx menighedsrådet og den menighed, som præsten arbejder for og sammen med.

Peter Tinggaard, som er præst i en mindre frikirke ved Randers, og som i to vidt forskellige livsfaser har været udbrændt, siger: ”Udbrændthed opstår, når man i for lang tid har følt, at det er omgivelserne og omstændighederne, der dikterer, hvad man skal. Selv det, som man brænder for, kan blive en stressfaktor, hvis man over en længere periode gør det ud af forpligtelse fremfor ud af glæde og lyst.”

49-årige Jesper Oehlenschläger har været sognepræst, efterskoleforstander og arbejdet mange år med ledertræning. For at undgå udbrændthed, yder han helt bevidst ikke altid sit bedste.

Da Peter første gang oplevede udbrændthed, var det en artikel i Jyllands Posten, som blev øjenåbnende for ham. I artiklen var der en symptomliste, og han genkendte alle symptomerne hos sig selv. Han gav med det samme ansvaret for opgaverne videre, alligevel tog det omkring to år, før han var på benene igen.

Jeg har et valg

I ønsket om at brænde uden at brænde ud opstiller Jesper Oehlenschläger øvepunkter for sig selv:

”Jeg er indrettet sådan, at jeg godt kan lide at optimere og forbedre ting, derfor har jeg som øvepunkt: At lære at læne mig tilbage og se på uden at skride til handling, selvom jeg bemærker noget, som kan forbedres eller optimeres. Jeg kalder det netop et øvepunkt, fordi jeg ikke er nået i mål med det endnu, men jeg er på vej.”

Peter fortæller om en oplevelse i familien for en del år siden, da han og hans kone havde fået barn nummer to. Deres førstefødte Samuel fik dengang en krise, som udmøntede sig i gentagne natlige mareridt.

Det var Peter, som trøstede Samuel, og Peter oplevede efterhånden tiltagende søvnmangel, en bekymring og en stressfaktor, som optog hans tanker i en sådan grad, at han fik endnu sværere ved at sove.

En nat oplevede Peter, at Gud talte ind i situationen og sagde: ”Peter, du har et valg. Du kan enten se på situationen sådan, at Samuels mareridt stjæler søvn og hvile fra dig, eller du kan se på situationen som en mulighed for at hjælpe dit barn igennem hans livskrise, vise ham, hvor højt elsket han er, og på den måde investere i ham og i hans fremtid.”

Peter greb øjeblikkeligt det, som Gud lærte ham og valgte at trøste Samuel med en mere kærlighedsfuld, nærværende tilgang, hvilket resulterede i, at Peter faldt i søvn med et smil på læben, og at Samuel ikke fik flere mareridt.

”Der er forskel på, om jeg selv vælger at give hundrede kroner, eller om jeg oplever, at andre stjæler hundrede kroner fra mig, for selvom hundredkronesedlen er den samme, er oplevelsen for mig vidt forskellig,” siger han og fortsætter:

”Når jeg giver, fordi jeg gerne vil give, er glæden og tilfredsheden helt anderledes, end hvis jeg giver, fordi jeg skal. Offermentaliteten fortæller mig, at jeg ikke har noget valg, men sandheden er, at jeg altid har et valg, hvilket nogle gange kan være svært at se. Når man føler, at man ikke har et valg, hvilket jeg tror, vi alle har prøvet, ender man let i en offerrolle, hvor man tænker, at tiden, pengene og ressourcerne bliver taget fra mig.”

At gå efter middelmådighed

Jesper fortæller, at han, netop for at undgå udbrændthed, helt bevidst ikke altid yder sit bedste:

”Passion kan gøre det svært at acceptere middelmådighed i egne præstationer, men man skal lære, at ikke alt arbejde skal gøres til topkarakter. Man skal lære intentionelt at vælge, hvem man vil skuffe, fordi man ikke kan gøre alle glade. Man kan på forhånd vælge, hvilke opgaver man i den kommende uge vil bruge begrænset tid på og gå efter et middelmådigt resultat.”

”Jeg har lært intentionelt at skuffe andre. Når man selv vælger, hvem man i den kommende uge vil skuffe, bliver det ikke altid familien, der ellers ofte ender med at blive skuffet den ene gang efter den anden.”

Jesper er på 26. år gift med Priscilla, og parret, der har to voksne børn, bor i Hillerød. Jesper har arbejdet som sognepræst i 15 år og været mentor for ledere i kirken. Han var også initiativtager til ledertræningsforløbet Arrow og arbejder nu på fjerde år som direktør i Samfonden, inden han den 1. november 2024 overtager præstetjenesten i Hillerød Kirke.

Ifølge Jesper kan det være svært for ledere at gøre sig sårbare i samtaler og vise, at man er usikker og være ærlig om, hvordan man har det. Det kan måske skyldes det lederideal, som, han mener, mange kristne forsøger at efterleve.

”En kristen leder skal være ”helten”, der kommer til undsætning og fixer problemerne, lynhurtigt og ubesværet.”

Jesper adresserer også en dobbelthed i presset på en kristen leder. Hvis og når lederen fejler, vil der ofte både komme tanker om, at man er en dårlig leder, og at man en dårlig kristen.

Blandt kristne ledere er der bred enighed om væsentlig-

Fakta:

- Udbrændthed kan skyldes, at man bliver følelsesmæssigt belastet, fordi man over en længere periode oplever, at det er meget svært eller umuligt at løse en persons svære problemer.

- Det kan også skyldes, at den følelsesmæssige belastning ikke bliver modsvaret af tilstrækkelige ressourcer eller indflydelse på beslutningerne.

Symptomer på udbrændthed:

- Følelsesmæssig udmattelse, hvor man ikke længere orker at forholde sig til andre menneskers problemer.

- Man begynder at få negative og kyniske holdninger overfor de mennesker, man skal hjælpe.

- Selvværdet og evnen til at arbejde bliver mindre, ligesom man oplever at være blevet dårligere til sit arbejde.

heden i at lede, ligesom Jesus gjorde. Men det er et ideal, som, Jesper mener, kan virke både flyvsk og ukonkret, uanset hvor godt man kender sin bibel.

”Man skal finde balancen mellem passion og uendelige behov og lære at passe på sig selv og stoppe med at tage ansvar. Jeg bliver dømt på min trofasthed mere end på resultaterne af min tjeneste.”

Peter fremhæver ligesom Jesper den dobbelthed, der kan være i presset som kristen leder.

”I dag har vi, i særdeleshed i frikirkekredse, ofte nogle få, der løfter opgaverne i kirken, og vi kan nogle gange komme til at tænke, at når Jesus døde for mig, skal jeg da også tjene ham ud i et væk. Tænker vi sådan, bliver tjeneste en byrde og en præstation, og det kan blive svært at sige nej, trække sig ud af opgaver eller at give opgaver videre.”

Hvem har ansvaret, når præsten brænder ud?

Jesper og Peter er umiddelbart enige om, at det er den kristne selv, der først og fremmest skal tage ansvaret for at lære at prioritere sådan, at man ikke brænder ud.

Arbejdsgiverne har ansvaret for rummet og rammerne omkring præsten, og man kan med fordel arbejde på, at præsten får mulighed for at arbejde mest indenfor sine styrkefelter.

Jesper karikerer også jobannoncerne for præster, som, han mener, ofte kræver noget helt umuligt af præsterne, samtidig med at mange præstestillinger er mindre end fuld tid.

Ifølge Jesper skal vi være opmærksomme på, hvad vi tænker om præsten, og hvordan vi handler overfor præsten og præstefamilien. Vi skal undgå en mentalitet, hvor vi ”kræver” af præsten, at vedkommende skal give os så meget som muligt for så lidt som muligt.

”Vi kan desværre let ende i en mere serviceorienteret tilgang, hvilket jeg også selv har gjort, hvor forholdet mellem præst og menighed bliver som en handel, hvor ydelser forventer modydelser, men sådan er Guds agape-kærlighed ikke. I nogle menigheder er der et fattigdomstankesæt, hvor man forsøger at få så meget som muligt ud af præsten for lavest mulig løn og uden gode arbejdsvilkår. Både præst og menighed skal have en givermentalitet overfor hinanden, fordi vi hører sammen,” siger Jesper og tilføjer:

49-årige Peter Tinggaard er præst i Assentoft Frikirke og leder i Lykkeskær Bedehus. Han har ad to omgange været ramt af udbrændthed og ser værdien af de bibelske hvileprincipper. Foto: Simon Morell

”Vi skal ind i tankegangen, at ligesom et ægtepar er forpligtet i kærlighed på at give til hinanden, sådan er forholdet mellem præst og menighed et gensidigt givende kærlighedsforhold, hvor vi forpligter os på at udvise kærlighed til hinanden.”

”Hvis menigheden har en taknemmelig og generøs tankegang med fokus på, hvordan man kan gøre det godt for præsten i stedet for at have sparekniven fremme, vil det gøre en positiv forskel,” siger Jesper og fortsætter: ”Når Gud kalder en præst, har han også givet menigheden en forpligtelse til at skabe nogle gode betingelser for præsten, Guds agape-kærlighed er givende og ikke krævende,” slutter han.

Hvad kan menigheden gøre for at møde præsten?

Peter fortæller om et eksempel på en menighed med et givende tankesæt overfor den ansatte præst. Efter cirka syv års ansættelse fik præsten tilbud om en orlov på en måneds tid. Det var en måde for menigheden at sige tak for tro tjeneste, vi anerkender, at det kan være slidsomt at være præst, hvorfor du får en kort lønnet orlov.

Peter mener, at de bibelske hvileprincipper med fordel kan tænkes ind i kirkekulturen og i tjenesten. At marken hvert syvende år ligger brak og en praksis med sabbat på ugentlig basis. Der er en tid til at arbejde, og der er en tid til at hvile.

”Det kræver modigt lederskab, hvis menighedsråd eller menighed vælger at betale for præstens orlov,” siger Peter, ”men det er en investering, som er det hele værd.”

Find læsning til efteråret på hosianna.dk

TILBUD! 2 for 1

Køb romanen ’Splittet’ og få bogen ’Åndelig brudthed’ gratis med.*

Roman af bestsellerforfatteren Jerry B. Jenkins: En dømt mand, der intet har at miste, møder en Guds mand, der intet har at vinde, og et lille stykke af himlen invaderer en god del af helvede. Bogens to hovedpersoner lever i hvert sit univers; den voksne mand, der hele sit liv har forsøgt at gøre det rigtige, men ikke har slået til udadtil; den unge mand, for hvem alt mislykkes, og som nægter at tage ansvar for sine handlinger. Mødet mellem disse to mænd sætter en kædereaktion i gang og forvandler begge parter. 600 sider. Indbundet.

Forfatteren siger om bogen: *”Splittet er romanen, jeg altid har ønsket at skrive. Den er helt forskellig fra mine tidligere bøger. Hvis en romanforfatter har et livsværk, er Splittet mit. Jeg håber, at læseren i sidste ende vil være enig, og at Splittet vil optage læseren længe efter, at sidste side er læst.”*

”Jerry Jenkins hæver overlæggeren for god historieskrivning og medrivende romaner. Med en bogreol uden denne roman snyder man sig selv for en guldgrube.” - MAX LUCADO, forfatter.

Når du køber bogen ’Splittet’ får du samtidig bogen ’Åndelig brudthed’ af Tunde Bolanta med i prisen:
’Åndelig brudthed’ er som en frisk, åndelig vitaminindsprøjtning med et brugbart bibelsk budskab. Den opfordrer os til at gå tilbage til Bibelens virkelige lære - frem for blot at bruge Bibelen som en selvhjælpsmanual til personlig udvikling. Normalpris 179 kr. 122 sider. Indbundet.

Ialt: 249,-

**Tilbud gælder til 30.09.2024, så længe lager haves.*

229,-

Fadervor - Himlen og jorden rundt på 40 dage

En anderledes bog om Fadervor. Det er ikke en slavisk gennemgang og udlægning af selve Fadervor-teksten, men en bog, som tager udgangspunkt i alle de aspekter af menneskelivet, troslivet og det menneskelige sind, som teksten lærer os om. Fadervor rummer en dybde og en visdom om Gud, om mennesker og om forholdet mellem Gud og mennesker. Det er denne dybde, Poul Henning Krog er optaget af, og som han i bogen videregiver til læseren. 220 sider.

Find mange flere titler og bestil på Hosianna.dk - Udfordringens Bogsalg

Elever fra Solgårdens internationale linje var med til at dele nødhjælpen ud i Cambodia. Studieturen var tilrettelagt i tæt samarbejde med Luthersk Missions danske missionærer på stedet.

25.000 familier er blevet tvangsforflyttet for at give bedre plads til turister. Det var blandt disse, at nødhjælpen blev delt ud.

Efterskole-flaskepant blev til nødhjælp

Tekst og fotos: Efterskolen Solgaarden

Elever på Efterskolen Solgården samler flaskepant ind, og sidste skoleår genererede flaskerne over 5.000 kr, som blev til nødhjælp for udsatte familier. Elever på Solgårdens internationale klasse var selv med til dele nødhjælpen ud i Cambodia.

"Jeg synes det er så vildt, at bare ved, at en lille efterskole samler pant ind over nogle måneder, kan gøre, at 20 ekstremt fattige familier kan få gode nødhjælpspakker med mad til en måned. Alt dette kunne ske bare ved at samle pant ind." Sådan fortæller Astrid Rask, der til daglig går i 10. klasse på Efterskolen Solgården.

Sammen med den internationale linje, Explore, på Solgården var hun på en 12 dages tur til Cambodia, og en af de helt store højdepunkter var nødhjælpsuddelingen til fattige familier.

"For mig var det en utrolig oplevelse at få lov til at uddele nødhjælp i et ekstremt fattigt område. At se, hvor brede smil man kunne bringe de fattige, og så ovenikøbet for penge, vi selv havde arbejdet for at indsamle gennem flaskepant. Det gjorde stort indtryk på mig," fortæller Nicolas Worm, der var en del af Explore klassen.

I Cambodia besøgte eleverne sammen med lokalt ansatte børneklubber i slumkvarterne. Her var de med til at give børnene gode oplevelser.

Et vildt møde med mennesker

I området Run Ta Ek nord for turistområdet, Siem Reap, i Cambodia er omkring 25.000 familier blevet tvangsforflyttede helt uden omverdens bevågenhed. I området ligger Angkor Wat, og for at give turister bedre faciliteter har regeringen valgt at tvangsflytte de absolut fattigste fra området.

"Eleverne så med egne øjne de militærlastbiler, der var på vej med familiers nedpakkede huse. Det gjorde enormt indtryk på eleverne at møde familier, der var blevet revet op med rode og så skal begynde forfra på livet på en ny jordlod uden vand, kloakering eller elektricitet," fortæller viceforstander, Peter Jensen. "Vi var vidner til menneskelige tragedier, som det internationale samfund ikke bekymrer sig om. Sammen med eleverne snakkede vi om, at det er en ufattelig høj pris, mennesker på samfundets bund betaler, for at turister kan få bedre hoteller tæt på seværdighederne."

Eleverne så mission omsat i handling

Studieturen til Cambodia var tilrettelagt i tæt samarbejde med Luthersk Mission. Gennem danske missionærer i Siem Reap kom eleverne tæt på mission omsat i konkret handling, da vi besøgte "Living Hope Center", som er et helt nyetableret missionsprojekt, hvor den lokale kirke i samarbejde med danske missionærer ønsker at gøre en forskel for mennesker i Run Ta EK ved at etablere et ressourcecenter for områdets familier. Her kan børnene få basal undervisning, lege på legeplads, deltage i børneklubsarrangementer, få adgang til rent vand og mulighed for at lære mere om, hvem Jesus er.

Det var netop i det område, at eleverne fik lov til at dele nødhjælp ud, sponsoreret af flasker indsamlet gennem skoleåret. "At opleve, at mission handler om at møde alle mennesker med de gode nyheder om Jesus, samtidig med at der sættes konkret handling bag, det var stort," fortæller viceforstander, Peter Jensen.

"Det er så vildt, at flasker, der er skrald for nogle efterskoleelever, kan blive sådan en stor glæde for nogle andre mennesker på den anden side af jorden. Og så var det bare helt vildt at opleve, at de blev så glade, og var så taknemlige," fortæller Agnes Vitus Andersen, som er med på Explore på Solgården og efterfølgende flere steder har fortalt om projektet.

Børneklubber i slumkvarterer

"Den oplevelse, der har gjort størst indtryk på mig, har helt klart været at være med til børneklub i et slumkvarter lidt uden for bydelen Siem Reap. Her fik vi lov til at møde børn, der havde helt andre vilkår, end vi har. De boede i bittesmå huse, som var bygget af materialer, der ikke var særligt stabile. Men på trods af, at de slet ikke har så meget, var de alligevel så kærlige og glade for at møde os. Det var helt vildt at opleve," fortæller Agnes Vitus Andersen.

Hjemmefra havde vi forberedt lege, historier og havde også forskellige legeredskaber med, som kunne blive til glæde i børneklubberne. Sammen med lokalt ansatte besøgte vi flere børneklubber, hvor eleverne var med til at give de små børn nogle gode oplevelser i en ellers trøstesløs hverdag.

"Det stærkeste, jeg har oplevet, var børneklubberne i slumkvartererne. Det lyder meget voldsomt, men de her børn var så skønne! Da vi gik igennem slummen, kom der bare flere og flere børn hen til os, de ville gerne have highfives, holde i hånden, løftes osv. De fleste var slet ikke generte, de var bare virkelig dejlige! Deres forhold er helt anderledes fra det, jeg kender og er vant til, de fleste fra slumkvarteret lever under fattigdomsgrænsen, nogle af dem lever nok for 1$ om dagen, det kunne jeg nemt se på deres tøj, det var beskidt, for stort eller småt og hullet," fortæller Astrid Rask.

Der blev leget "banke bøf", sunget sange og danset. Det var faktisk en kæmpe fest at være sammen med alle børnene, og det er, som om de har fået en helt særlig plads i elevernes hjerter. Efter hjemkomsten til Solgården er det en af de ting, der bliver fortalt om.

Flasker har fået en ny værdi på Solgården

På Solgården vil vi fortsat samle flasker ind, og det er, som om de har fået en større værdi for eleverne, når de nu har set, hvilken forskel det kan gøre for fattige andre steder. Senere i dette skoleår tager 16 elever afsted til Cambodia igen – og hvem ved hvilke fantastiske mennesker, pantflaskerne bliver til gavn for denne gang.

Fakta:

Støtte fra Globus-fonden

Projektet som Explore på Solgården har været en del af er blevet støttet af Globus, som er en fond under Udenrigsministeriet, der har til formål at støtte danske skoleelevers engagement i 3. verdens lande gennem fokus på FN's bæredygtighedsmål.

Explore

En international linje på Solgården, der arbejder med FN's bæredygtighedsmål og kulturmødet. Eleverne tager på en studierejse til Cambodia, hvor de ser på dansk udviklingshjælp og arbejder sammen med jævnaldrende unge på et lokalt kollegie.

Siem Reap

Området, Explore besøgte, var centreret omkring turistbyen Siem Reap, der er kendt for det enorme tempelkompleks Angkor Wat. Luthesk Mission har en del socialt og diakonalt arbejde i og omkring Siem Reap.

Mia og Johannes Jensen

Er Luthersk Missions landerepræsentant i Cambodia og leder et målrettet kirkeligt missionsarbejde blandt landets absolut fattigste folk.

Støtte til arbejdet:

Har man lyst til at støtte missionsarbejdet i Cambodia, så kan det ske via www.dlm.dk/stoet

Efterskolen Solgården

Efterskolen Solgården ligger i Tarm og blev oprettet af Luthersk Mission i 1978. I dag går der omkring 90 elever på skolen, der bl.a. tilbyder en international linje, Explore, med fokus på kultur og FN's bæredygtighedsmål.

Stine fra Tyskland er på efterskole i Danmark

En del elever vælger at tage på efterskole i Danmark. En af dem er Stine Guddeit fra Leck. Foto: GE

Af Leif Kruse, forstander

En del elever fra Tyskland vælger at tage på efterskole i Danmark. En af dem kan du møde her, nemlig Stine Guddeit fra Leck, en by, der ligger en halv time syd for grænsen. Hun valgte at gå på Grejsdalens Efterskole i Vejle.

Stine går i en alm. 10. klasse '10Classic', som den hedder på Grejsdalens Efterskole. Skolen har også en prøvefri 10. årgang '10Elsk', så eleverne vælger mellem de to muligheder inden skolestart.

Hvordan oplever du at gå på efterskole i Danmark?

"Det er meget hyggeligt. Jeg føler ikke, at jeg har undervisning på samme måde som i Tyskland. Det er mere varieret her - det er ikke så anstrengende som i Tyskland. Der er pauser undervejs, og man hygger sig med venner til middag. Der er mere pres på i timerne i Tyskland. Jeg havde gode lærere i Tyskland, men her er der meget mere afslappet og rart - som en familie. Her bliver man set på som et menneske."

"Går man til en lærer på efterskolen, tager de sig virkelig af en. Jeg er mega overrasket over medarbejderne, hvordan der bliver taget ekstra hånd om alle - det er som en familie. De hjælper med alt, så det er fantastisk. Jeg havde ikke forventet, at det ville blive så godt. Lærerne er bare ekstra søde, så jeg mister ikke trygheden, selvom min familie ikke er her."

Du har valgt en 10. klasse med prøver - hvorfor?

"I Tyskland er reglerne sådan, at man skal gennemføre prøverne i Danmark for at gå gymnasiet. Så jeg skal faktisk også til eksamen i fysik/kemi og tysk udover dansk, matematik og engelsk."

Hvad med sproget?

"Jeg kan tale nogenlunde dansk. Min far gik på en dansk skole, og han har også arbejdet meget i Danmark. Jeg gik i en dansk skole i Tyskland, så jeg har også mødt det før - og jeg har lært at tale dansk. Men det er alligevel noget helt andet at tale dansk hele dagen. Det er lidt krævende. Uden dansk kan man godt klare at gå på efterskole, men det er da en klar fordel, når jeg gerne vil tale med alle de andre elever."

Hvad er du optaget af?

"Jeg elsker håndbold og kunst. Jeg går to gange om ugen til håndbold i en klub i Vejle. Det er faktisk en fordel at spille håndbold i Vejle, for der er en god klub, så det er perfekt for mig. Kunst og medie er jeg også glad for. Jeg er også blevet glad for volleyball, så det er spændende at prøve noget nyt. Det kan efterskolen. Jeg prøver bare en masse, så det er dejligt. Mit formål med dette år er at få noget struktur på hverdagen. Her er der den perfekte balance, mellem alt hvad der foregår, og en ramme om hverdagen.

Jeg føler, at der er mega mange muligheder for mig fremover."

Er det bevist, at du har valgt en kristen efterskole?

"Nej, egentlig ikke. Det var ikke begrundelsen for, at jeg valgte denne efterskole. Men synes faktisk, at det er ret hyggeligt, når vi har andagt to gange om dagen, og det er spændende at lytte til de tanker, som deles. Når vi beder til bords, er det også dejligt at tænke på, at alle er taknemmelige for at få mad.

Man bliver heldigvis accepteret som den, man er, uanset om man kommer med en kristen tro eller ej - det er spændende at møde mennesker med forskellige holdninger til livet og troen."

Tiden uden mobiltelefoner giver mere aktivitet i dagligstuen. Foto: Efterskolen Solgården

Ny strategi for brug af mobiltelefoner tegner lovende

Mindre skærmtid og mere tid til fællesskab var nogle af nøgleordene, da Efterskolen Solgården slog dørene op for et nyt skoleår. Inden skolestart var der blevet lagt en ny strategi for brug af mobiltelefoner. I bestemte tidsrum indsamles mobiltelefonerne, og allerede en måned inde i skoleåret kan medarbejderne mærke, at det gør en forskel.

”Den tid, man før brugte på sin telefon, er nu omsat til tid med hinanden. Selvfølgelig vokser træerne ikke bare ind i himlen, for nogle har svært ved at undvære telefonen, men der forsøger vi at hjælpe ved at lave flere frivillige aktiviteter og sammen finde gode strategier,” fortæller viceforstander Peter Jensen.

Noget andet, skolen har sat fokus på, er sproget:

”På Solgården ønsker vi et tydeligt kristent fællesskab, men hvordan kommer det så til udtryk? I opstarten af skoleåret har vi brugt tid på at tale om sprog og måden, vi taler til og om hinanden. Vores ord har en skabende kraft, som enten kan gøre godt eller ondt. Derfor ønsker vi, at eleverne skal være bevidste om sprogets magt, og hvad det gør for et fællesskab, så det kan være trygt og godt at være elev i et forvandlende kristent efterskolefællesskab.”

Trivsel og nærdemokrati

I det hele taget er der på skolen sat fokus på trivsels- og fællesskabsfremmende initiativer. Som noget helt nyt er der etableret jævnlige gangmøder, hvor livet på pige- og drengegangen vendes. Engagementet i familiegrupperne er styrket med flere samtaler og oplevelser i det mindre fællesskab. Og på opfordring fra eleverne er elevrådet blevet udvidet, så der nu bliver valgt en repræsentant fra alle familiegrupper. Det giver et stærkere nærdemokrati, øget elev-medbestemmelse og et stærkere elevperspektiv på, hvad fællesskabet har brug for.

Erfaringen med de nye tiltag med mindre skærmtid og det øgede fokus på inddragelse af elever i beslutningerne, ser de på Solgården allerede nu virke til gavn for fællesskabet. Når mobilen er mindre synlig i dagligdagen, bliver der tid til at spille brætspil, hygge i dagligstuen og spille rundt om bordet. Desuden bliver skolens faciliteter brugt af mange, hvor keramik, musik og ikke mindst fodbold og volley er noget af det, eleverne bruger deres tid på.

/Red.

Skoleåret er startet under temaet 'Ét Alterna', og der er masser af aktiviteter og fællesskab på tværs af spor og årgange. Foto: Efterskolen Alterna

Efterskolen Alterna med første 9. klasse nogensinde

”Vi har haft en virkelig god opstart. God energi fra 57 nye elever og for allerførste gang i Alternas historie med en 9. klasse. Her har vi startet med 16 skønne elever, hvilket faktisk er én mere, end vi først havde sigtet efter, så vi er meget positive over en solid opstart i 9. klassen,” fortæller forstander Jonas Dueholm Conrad.

Efterskolen Alterna har til huse i Hillerød og har indtil i år været et prøvefrit 10.-11. klasses tilbud med fokus på missionsrejser og personlig udvikling. Men i skoleåret 2024/25 har Alterna nu udvidet med en 9. klasse. Visionen for årgangen er at forene det faglige, det eventyrlige og den personlige udvikling.

”Vi ønsker at uddanne helstøbte individer, der kan møde verden med en bred vifte af færdigheder og en dyb forståelse for sig selv og andre. Alternas 9. klasse opretholder denne vision ved ikke blot at være en ny klasse på Alterna, men et sted, hvor eleverne kan dygtiggøre sig fagligt, udforske verden og samtidig opdage mere om sig selv,” oplyser ledelsen.

”Vi har en vision om en ”niende med nærhed”: Vi tror på - og forskning viser - at den nærhed, vi kan tilbyde, både mellem lærer-elev og elev-elev, skaber et bedre læringsrum. Bedre social og faglig trivsel. Det er vi stolte af,” siger Jonas Conrad, der sammen med sin hustru Zaina startede som forstanderpar 1. august i år.

Fire grundpiller

9. klasse på Alterna har plads til 20 elever og bygger på fire grundpiller: Faglighed, trivsel og fælleskab, personlig og trosmæssig udvikling samt udlandsrejser. Som Danmarks mest rejsende efterskole er det at rejse også en del af læringsmiljøet i Alternas 9. klasse. Skolen har nemlig erfaret, at store oplevelser og læring i nye rammer sætter sig dybt og får betydning for resten af livet. Alternas 9. klasse rejser tre uger til USA – en studierejse, der blander store oplevelser, tjeneste/socialt arbejde og udvekslingsophold på en lokal high school i New Jersey, Eastern Christian High School.

Prøvefrit år med fokus på dannelse og udvikling

For skolens øvrige 41 elever i 10.-11. klasse er der tre spor at vælge imellem: Serve, Active Leadership og Music. I det prøvefri skoleår rejses der seks uger til udlandet, og her kan der vælges mellem to rejsehold: Afrika (Tanzania og Kenya) og Mellemamerika (Guatemala og Honduras).

Det er et skoleår med fokus på at udruste eleverne til at møde verden med det kristne budskab og gøre en afgørende forskel i andre menneskers liv. Det er et år, hvor medarbejderne sammen med eleverne går på opdagelse i forhold til tro og tvivl, både på et menneskeligt og guddommeligt plan.

To årgange - ét fællesskab

”Et tema i vores opstart i år med nu to årgange på Alterna har været "Ét Alterna" - at vi skal opleves som ét fællesskab og én skole. Det har vi været meget positive over, at eleverne virkelig har grebet. De blander sig på kryds og tværs og nyder at have fælles aktiviteter, både i familiegrupper, valgfag og sociale aktiviteter,” fortæller Jonas.

Foruden de nævnte udlandsrejser planlægger Alterna også en fællesrejse til Sverige i maj for hele skolen. Turen tager ligesom de andre rejser udgangspunkt i, at hvad man lærer på Alterna også skal blive omsat til praksis.

Læs mere om Alterna på alterna.netlify.app

Lisbeth

Hedemølle Efterskole ligger i naturskønne omgivelser ved Gudenåen. Foto: Hedemølle Efterskole

Fællesskabet blomstrer på Hedemølle

Hedemølle Efterskole fokuserer som kristen efterskole på at give eleverne det bedste grundlag for livet, og som en del af denne målsætning at give eleverne et godt kammeratskab og kristent fællesskab.

Og det har en af eleverne fra det nye elevhold allerede erfaret. Mira fortæller:

”Fællesskabet på Hedemølle Efterskole er bare noget helt særligt. Den anden aften var vi fire-fem elever, der tog en guitar, ukulele og sangbog med ud på terrassen. Der sad vi og sang og spillede lovsang, mens solen gik ned, og mens vi sad der, kom der hele tiden flere og flere til. Mange forskellige mennesker.

Vi endte med at være mange, der enten sang eller bare sad og lyttede med. Det var virkeligt fedt at være en del af og mærke, hvordan et fællesskab kan blomstre med så forskellige mennesker. Her er plads til alle.”

Hedemølle er oprettet af Evangelisk Luthersk Missionsforening og ligger i naturskønne omgivelser få kilometer nord for Bjerringbro i Viborg Kommune.

De godt 100 elever er fordelt på 8., 9. og 10. klassetrin. Udover de mange “almindelige” dage på et efterskoleår med undervisning, hygge og fællesskab består skoleåret også af udlandsrejser, sportsstævner og skolens årlige musical.

/Red.

TV-serien Responder bliver bid for bid mere dyster - men ender med håb

Anmeldt af Henrik Højlund

DR's TV-serie The Responder er en særdeles anbefalelsesværdig serie med en meget stærk historie, som bid for bid bliver mere og mere dyster, men i allersidste øjeblik ender overraskende i et meget fint, troværdigt håbsglimt.

Hovedpersonen Chris spilles af Martin Freeman, også kendt som Bilbo i Peter Jacksons 'Hobitten'.

Serien serveres i udgangspunktet som en traditionel krimiserie, men den er meget andet og mere end det. Først og fremmest er det en serie om den menneskelige svaghed, som hen over lang tid kan få alt til at bevæge sig mere og mere mod afgrunden, men som så kan afbrydes og ændres ved hjælp af små modige, selvopofrende modspil.

Filmseriens historie er skrevet af en tidligere politibetjent, Tony Schumacher, som har tilkendegivet, at historien er fiktiv, men at dens karakter har meget at gøre med ham og de kampe, han befandt sig i som politibetjent.

Vi befinder os i Liverpool. Chris Carson er en af politiets nattevagter i byens centrum efter at være fyret som leder på samme politistation. Hver nat er propfyldt med et væld af besværlige mennesker og deres halv- og helrodede liv. Chris mister i sin overbelastede nattevagt dagenes almindelige lys og hverdagsglæde. Det rammer mere og mere i hans lille familie med kone og et barn. Kærlighedsforholdet til konen fordamper sagte.

Oveni det banker gradvist noget meget værre på. Chris er involveret i nogle relationer, som uundgåeligt involverer ham i kriminalitet. En af disse relationer handler om Carl, som er narkohandler på et beskedent niveau, men med tiden løber han ind i modspillere fra samme miljø, og det ender katastrofalt med hans død. Og Chris kan ikke holde sig fri af det, men trækkes dybere og dybere ind i mørket med tiltagende risiko for at miste alt.

Hele tiden forsøger han at lappe på det ene og det andet for at komme nogenlunde uskadt videre, men vejen går kun nedad, og det er, som om han selv er klar over det og alligevel fortsætter i samme spor.

Filmserien, som består af to sæsoner, kan et langt stykke vej minde meget om Breaking Bad, en de mest populære filmserier nogensinde. Meget længe har man sympati for hovedrollen, en mand, der kæmper for sit liv og sin familie. Han gør det ganske snart med kriminelle metoder, som bliver værre og værre. Han er breaking bad. Han knækker mere og mere i retning af ondskab, af umenneskelighed. Og alligevel bliver man ved med at holde lidt med ham og finde forståelse for ham. Han gør det for familien – sådan som han også hele tiden signalerer det for sig selv og sin kone. Ja, hvad vil man ikke gøre for sin familie.

Meget langt henne i den alenlange serie løber alt ud i afgrunden. Som seer ender man også med at miste sympatien for hovedpersonen. Man mærker til sidst, at den egentlige bevæggrund er og bliver egoismen. Den egocentriske drivkraft står tilbage som hoveddrivkraften i manden (plus i de fleste andre personer i historien). Alt det formildende er forduftet.

Jeg så mere og mere noget lignende for mig med The Responder. Men så vender det til allersidst i sidste afsnit. Chris formår at bryde forløbet og gå i en bedre retning. Jeg undlader detaljerne af hensyn til jer, der fristes til at se serien, men seriens hovedperson, Chris, går i den modsatte retning af Breaking Bads hovedperson. Han tager til sidst skyld og ansvar entydigt på sig. Han forsøger ikke længere at skubbe noget fra sig, men er villig til at bære konsekvenserne, uanset hvor omfattende de bliver. Og lige netop da dukker de små lyspunkter op, bittesmå håbefulde forandringer.

I The Responder spiller kristendom og kirke ikke nogen videre rolle udover en katolsk præst, som tidvis rager sanseløst rundt fyldt med alkohol, men som også af og til byder ind med lidt menneskelig klogskab. Men udløbet af serien kan ikke desto mindre give lidt association til et af den kristne tros centrale udsagn: "Hvis vi siger, at vi ikke har synd, fører vi os selv på vildspor, og sandheden er ikke i os" (1. Johannesbrev kap 1 v 8). Chris går ud af vildsporet, da han omsider tager al skyld og skam på sig. Modsat hovedpersonen i Breaking Bad. Og dét skaber til syvende og sidst en afgørende forskel.

Chris spilles af Martin Freeman, som spillede hobbitten Bilbo i Peter Jacksons Hobbitten. Som den pudsige hobbit fungerede han fortrinligt. I The Responder har han en rolle af en ganske anden slags, og han spiller den fremragende. Ligesom samtlige af de andre roller spilles usædvanligt godt. Man har jævnligt følelsen af, at skuespillerne ikke spiller en rolle, men selv er det menneske, de spiller. Og vel at mærke i flere tilfælde meget specielle mennesketyper.

Jeg anbefaler serien meget.

Titel: The Responders
Forfatter: Tony Schumacher
To sæsoner/ 12 episoder
Aldersgrænse: 15 år
Dancing Ledge Productions/ BBC Network
Tilgængelig på dr.tv

Endelig Efterskolernes Dag!

Søndag 29. september kl. 13-17

Besøg os og bliv klogere

Hvad kan vi tilbyde dit barn?

Som kristne skoler har vi tydelige værdier, og vi lægger vægt på, at hvert enkelt menneske er skabt og elsket af Gud.

Vi ved, at dit barn har brug for at blive set. Hos os finder du et trygt og omsorgsfuldt fællesskab.

Tjek vores hjemmesider ud og kom på besøg!

I finder os her

SÆDDING EFTERSKOLE

Efterskolen SOLGÅRDEN

lme løgumkloster efterskole

STUBBEKØBING EFTERSKOLE

saedding.dk • solgaarden.dk • lme.dk • stubbekoebingefterskole.dk

Sason blev såret i krigen i 2020. Hans soldaterkammerat trådte på en landmine, og Sason fik ved eksplosionen metalsplinter i benet, så han ikke kan gå uden krykkestok.
Foto: Hayk Manukyan

Verdens første kristne land truet på sin eksistens

Kim Hartzner, læge og stifter af organisationen Mission10Forty, har besøgt Armenien og nogle af de armeniere, der for et år siden blev fordrevet fra den lille armenske region Nagorno Karabakh i Aserbajdsjan. Denne artikel er en rejseberetning fra Kim Hartzner.

Af læge Kim Hartzner, Managing Director - Med Sjúrdur Skaale i Armenien

Mission10forty er netop hjemvendt fra en meget succesrig rejse til Armenien (4.-8. sep.). Med på rejsen var den færøske folketingspolitiker Sjúrdur Skaale.

I Armenien mødtes vi med den fordrevne statsminister fra Nagorno Karabakh, den blinde Artak Beglaryan. Ham mødte jeg for små tre år siden på hans kontor i Nagorno Karabakhs hovedstad Stepanakert, hvor det under mødet med ham gik op for mig, at jeg havde mødt ham som barn. Ham har vi nu inviteret til Danmark. Vi vil afholde et stort arrangement, hvor han vil tale, og det er vores ambition at få sat et møde op med Beglaryan og Danmarks udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen.

På rejsen besøgte vi også Mission10fortys indsatsområde Vardenis i det nordlige Armenien, hvor det igen stod klart for os, at familierne har brug for yderligere psykologhjælp ud over den almindelige nødhjælp i form af mad, hygiejneartikler, vintertøj og brændsel, som vi har givet.

Folketingsmedlem Sjúrdur Skaale, statsminister Artak Beglaryan, læge Kim Hartzner og journalist Allan Sørensen. Foto: Niels Birkemose

Massefordrivelsen for et år siden

Jeg blev rystet i min grundvold, da jeg for et år siden, i september 2023, stod på grænsen mellem Armenien og Karabakh og så, hvordan tusindvis af kristne armeniere måtte forlade Karabakh med de få ejendele, de kunne få med. For nogle af dem kun det tøj, de havde på.

Efter at Karabakh i 1.700 år uafbrudt havde været kristent armensk, var det nu slut. De muslimske aserbajdsjanere havde med bomber, terror og vold fordrevet flere end 120.000 kristne fra deres hjem – måske for altid.

Jeg har brugt mere end 30 år af mit liv på at hjælpe armenierne. Jeg har fragtet nødhjælp ind i Karabakh. Jeg har været på et frontlazaret, mens de slæbte sårede soldater ind og opererede dem uden bedøvelse. Jeg kender hver en landsby i Karabakh. Jeg har etableret et centralsygehus i det sydlige Armenien, sygehuset 'Danmark', som i årtier har behandlet sårede fra krigene i Karabakh.

Og nu var det slut. Jeg havde troet, at Vesten ville komme armenierne til undsætning, men nej.

Dagen efter delte jeg nødhjælp ud til de flygtede armeniere, og siden har vi i Mission10forty arbejdet uafbrudt med at hjælpe flygtningene.

Massiv nødhjælp

Som den eneste danske hjælpeorganisation har Mission10forty fra begyndelsen og til i dag været massivt til stede med hjælp til de mange fordrevne kristne Karabakh-armeniere.

Det første år efter massefluglen har vi hjulpet flere end 10.000 kristne armeniere med nødhjælpspakker med fødevarer og hygiejneartikler, varme måltider og psykologisk førstehjælp. Og efter den første nødhjælp har vi hjulpet hundreder af flygtninge i det kolde område omkring byen Vardenis med at klare sig gennem vinteren med vintertøj, brændsel og isolering af deres faldefærdige boliger. Og så har vi hjulpet flygtningene med det inventar, de manglede i deres nye hjem, som bageovne, køleskabe, vaskemaskiner, vandvarmere osv.

Det er nu tid til at give målrettet hjælp til udvalgte flygtningefamilier, så de kan skabe sig en indtægt gennem landbrug. Det gør vi ved at give får, høns og landbrugsredskaber til familierne.

Rubik og Rudik med deres to nye får fra Mission10forty. Foto: Hayk Manukyan

Det sidste, Susanna gjorde, da familien i hast flygtede ud af Nagorno Karabakh, var at tage en lille krukke med jord fra Karabakh med. Susanna tager jorden ud i hånden og dufter til den. Foto: Hayk Manukyan

Nyt livsgrundlag til flygtningefamilie

Rubik og Rudik er tvillinger på 12 år og flygtninge. De bor med deres storesøster, mor og far i et faldefærdigt hus i Armenien 800 meter fra grænsen til Aserbajdsjan. Familien er en af de mange tusinde familier, som er flygtet fra Nagorno Karabakh.

I Karabakh havde familien det godt. De havde et lille landbrug med dyrehold. Så det var en enorm glæde for både den lille familie, men også for os i Mission10forty, da vi den 5. september kunne give familien deres første to får - det første vigtige skridt til at blive selvforsynende.

Ruben og Rudik har desuden hver en sponsor i Danmark, som hver måned sender 265 kroner til Mission10forty, så drengene får håb om en bedre fremtid.

Karabakhs jord i en krukke

Den mest rørende historie blev fortalt af flygtningekvinden Susanna, der fortalte, at da de hørte de fremmede soldaters skud, løb de med det samme – men hun fyldte en krukke med sit hjemland Karabakhs jord, som hun havde med sig hele vejen.

Hun håber at kunne bringe den hjem en dag. Men sandheden er, at den dag formentlig aldrig kommer.

Susanna bor med sin mand Sason og deres seks børn i alderen 1 til 12 år i et lejet hus i Armenien, som de snart må forlade, da huset skal sælges. Sason blev såret i krigen i 2020. Hans soldaterkammerat trådte på en landmine, og Sason fik ved eksplosionen metalsplinter i benet, så han ikke kan gå uden krykkestok. Han skal nu opereres for sjette gang og håber en dag at kunne tjene penge til familien.

Familiens situation er desperat, og alle seks børn mangler en sponsor.

Mission10forty arbejder aktivt for at hjælpe flygtningebørnene i Armenien, og vi har brug for hjælp til de mange børn, der mangler en sponsor.

Larmende tavshed

I Armeniens muslimske naboland Aserbajdsjan regerer eneherskeren Alijev. Sidste år beordrede han massakrer på hundredevis af kristne armeniere i Karabakh og fordrivelsen af hele befolkningen på 120.000 armeniere. 14 af Karabakhs ledere sidder stadig i fængsler i Aserbajdsjans hovedstad Baku.

Alijev har flere gange angrebet selve Armenien, uden at det har vakt større opsigt i Vesten.

Og lige nu truer Alijev igen med at angribe selve Armenien for at få en korridor gennem landet, så Aserbajdsjan kan fragte olie og gas billigere ud til os i Vesten. Korridoren vil også gavne Rusland og Kina, så de kan eksportere varer den vej.

Armenien, kristendommens forpost mod øst, er truet på sin eksistens mere end nogensinde før. Landet har overlevet som det første kristne land i verden siden 301.

Nøjagtigt som Hitler gjorde ved optakten til 2. Verdenskrig, bliver det ene område efter det andet indtaget af muslimske herskere i Mellemøsten. Kristne fordrives fra Irak, Syrien og Libanon, og sidste år blev alle kristne i det ældste kristne område i verden fordrevet, Nagorno Karabakh.

Folketingspolitiker Sjúrdur Skaale var i Armenien for første gang. De gæstfrie armeniere stjal hans hjerte, og han var solgt, da han mødte nogle af flygtningebørnene. Foto: Hayk Manukyan

12-årige Rita er flygtning fra Karabakh. Hun bor med sine fem mindre søskende og sine forældre i et hus i Armenien, som de snart må forlade. Hendes største drøm er at vende tilbage til Karabakh. Foto: Hayk Manukyan

Og i det kristne Vesten sidder vi med hænderne i skødet og gør – ingenting.

Nej, endnu værre: Vi støtter Armeniens fjender: I 2022 rejste formanden for EU-Kommissionen Ursula von der Leyen efter krigsudbruddet i Ukraine til Aserbajdsjan for at trykke Alijev i hånden og kaldte ham 'min kære ven' – så Europa kunne få billig gas. Vi holder Formel 1 racerløb og spiller europæisk fodbold i Baku, og til november valfarter danske politikere og NGO-folk til Baku for at deltage i klimakonferencen COP29.

Hvilket enormt hykleri.

Armenien kan blive slettet af landkortet

På vores rejse i Armenien sidste uge mødtes vores lille delegation med den færøske folketingspoitiker Sjurdur Skaale i spidsen med Armeniens viceudenrigsminister Paruyr Hovhanissyan, som sagde til ham: "Jeg tror stadig på, at Armenien har en chance for at overleve som land." Men han var ikke sikker.

Efterfølgende skrev Sjurdur Skaale på Facebook: "De er vores familie – men vi vender dem ryggen. Det ældste kristne land i verden kan blive slettet af landkortet. Vesten lader det ske – og samarbejder med dem, der truer."

I Mission10forty vil vi gøre alt, vi kan, for at råbe højt, så den ultimative katastrofe kan afvendes. Og i mellemtiden vil vi gøre alt, vi kan, for at hjælpe de flygtede kristne armeniere fra Karabakh, så de kan få håb om en bedre fremtid.

Billedet i ligklædet

VIDENSKABELIGT BEVIS FOR ÆGTHED

Forfatterne trækker i 'TORINO-LIGKLÆDET' de overraskende fakta frem, som viser, at det VAR Jesus, der lå i ligklædet.
Med de fakta, der nu er tilgængelige, er der ikke længere tvivl om, at vi her har et næsten 2000 år gammelt "fotografi" i 3D af en person, som selv i de mindste detaljer svarer til Bibelens beretning om Jesus.

ILLUSTRERET I FARVER
KUN 98,-

Hosianna.dk
Udfordringens bøger & musik

- Det er ikke svært at stoppe med at drikke, men det ikke at begynde igen, det er det virkeligt vanskelige. Men Jesus kan hjælpe, det har jeg selv erfaret, siger Morten Gjerløw Larsen. Foto: Boe Johannes Hermansen, KPK

På behandlingshjemmet skrev Morten en bøn - og Jesus gav ham varig hjælp

- Der er bare én medicin mod alkoholen, og det er Jesus, understreger Morten Gjerløw Larsen.

Af Boe Johannes Hermansen, KPK

Den 46-årige Morten Gjerløw Larsen ved kun alt for godt, hvad han taler om. En stor del af sit liv har han drukket tæt. Men siden 2014 har han ikke rørt alkohol.

– Det er ikke svært at stoppe med at drikke, men det ikke at begynde igen, det er det virkeligt vanskelige. Men Jesus kan hjælpe, det har jeg selv erfaret, siger Morten Gjerløw Larsen.

– Jeg ved, at Jesus er den eneste varige vej ud af alkoholens lænker. Jesus giver ikke bare frihed fra rusen, men han giver et helt nyt liv, hvor han er med dig alle dage her i verden, og i tillæg giver han os evigt liv, bare vi tror på ham.

Kan man tænke sig noget større, spørger han.

Alternativ julefrokost

Siden 2017 har Morten Gjerløw Larsen arbejdet heltids på Solbukta i Øyenkilen ved Fredrikstad, først som markedsleder og senere som daglig leder. Stedet ejes af Misjonssambandet (NLM).

– Helt siden 1949 er der blevet holdt lejre her. Men vi kan ikke leve udelukkende af lejre, og udenfor sæsonen fra maj til september har det tidligere skortet lidt på både egne arrangementer og udleje, fortæller Morten Gjerløw Larsen en sensommerdag i samtalen med Kristelig Pressekontor.

– Vi skal have flere egne arrangementer, lød parolen fra styret, da jeg startede. Da var december den dårligste måned, men nu er det blevet den bedste, siger han smilende.

Fremgangen skyldes "Jul i bukta", et underholdningsalternativ i adventstiden, som er stukket helt af – og som selvfølgelig er alkoholfrit.

– Sidste år havde vi 14 shows og 2.200 pladser, som var booket en måned, før vi startede. I år har vi planlagt 16 aftener med ialt omkring 3.000 pladser. Jeg håber, folk fortsætter med at komme, siger Morten Larsen, som ser aftenerne med julefrokoster som en fin mulighed for at forkynde evangeliet for folk, der kun sjældent hører Guds ord.

En ny stor mødesal – til 25 millioner kroner – blev indviet sidste efterår. Den giver helt nye muligheder for julefrokosterne, Solbuktafestivalen og lejre, lejrskoler og menighedsarbejde. Festivalen arrangeres første weekend i august med kendte sang- og musikkræfter, og den samler mange mennesker fra et stort område. Konceptet "Elvis in the chapel" er blevet en succes med fulde hus og turnéer fra Kristiansand til Bodø. Her er målet at fortælle om Elvis' kristne vidnesbyrd.

Tidligt ude

Sang, musik og teater er noget, Morten har været optaget af, siden han var barn. Som 15-årig skrev han sin egen revy, en "to-takter", som han sammen med nogle venner opførte for fulde huse i Bøndernes Hus i Onsøy.

– Samme år skrev jeg en ny revy, som fik udsolgt tre gange, og en tredje, Ola Dunk, blev opført for fulde huse fem gange. Det var et stort arbejde, og jeg organiserede alt selv med hjælp fra venner og familie. Jeg husker, at jeg bandt kulisser på ryggen og kørte med dem på knallerten.

Efter handelsskolen arbejdede Morten dels som bilsælger og dels et par år i familiefirmaet Østfold Olje.

Forestillinger på fuldtid

– Derefter begyndte jeg på fuldtid med sang, musik og teater som en af de første fuldtidssangere i Fredrikstad. Der var kun få, som troede, at det kunne lade sig gøre den gang, og jeg blev derfor rådet til at finde på noget andet, fortæller Morten.

Men den kreative fyr klarede alligevel at brødføde sig selv, og han fik stadig nye opgaver, også i Oslo. I 2003-2004 blev han ansat som danser, sanger og konferencier i Wallmans Salonger Oslo.

– Vi spillede 177 forestillinger, og efter sommerferien fik jeg tilbudt et nyt årsengagement, men sagde nej tak.

Da var hustruen, Renate, gravid, og han valgte at følge fornuften. Men alkoholen, som han i flere år havde været afhængig af, magtede han ikke at sige nej til.

Morten drak hver dag. Det var udfordrende, men han fortsatte med sang-, musik- og teateropgaver blandt andet i *The Show Must Go On*, hvor han blev kastet ud i det som sanger bare to døgn før premieren på Edderkoppen i Oslo.

Forestillingen gik hele efteråret og vinteren, før der var turné rundt om i landet. Ét år havde han en hovedrolle sammen med Ole Børud i *The Thrill of Michael Jackson*, også det foregik på Edderkoppen med efterfølgende turnéer.

Kroppen sagde stop

Men i efteråret 2013 sagde kroppen stop. Den orkede

Morten Gjerløw Larsen er daglig leder på Solbukta, som ejes af Misjonssambandet (NLM). Lejrstedet ved Frederikstad har 120 sengepladser fordelt på 31 soverum.
Foto: Boe Johannes Hermansen

Morten Gjerløw Larsen valgte i 2013 et ikke-kristent behandlingshjem for at få hjælp mod sin alkoholafhængighed. Men hjemmet anvendte et 12-trinsprogram, hvor man skriver en bøn til Gud - og Jesus svarede på hans bøn. Samme dag greb Gud ind i hustruens liv, mens hun bad for sin mand, fortæller Morten, der nu vil bruge sit liv og sine evner som bl.a. sanger til Guds ære.
Foto: Boe Johannes Hermansen

- Det er ikke svært at stoppe med at drikke, men det ikke at begynde igen, det er det virkeligt vanskelige.
Men Jesus kan hjælpe, det har jeg selv erfaret, siger Morten Gjerløw Larsen.

ikke mere.

– Jeg voksede ikke op i et kristent hjem, og kristendom ønskede jeg at holde mig på afstand af. Derfor ledte jeg efter et sted, hvor Gud ikke var, siger han og tilføjer:

”På en og samme dag hørte jeg både på radio, så på TV og læste en annonce i Dagbladet om Kildevangen på Østre Toten, et politisk og religiøst neutralt behandlingscenter. Jeg ringede og fik besked om, at jeg kunne komme allerede dagen etter. Dette var 3. januar i 2014.

Brugte 12-trinsprogram

– Af terapeuten fik jeg at vide, at jeg allerede var kommet forbi trin 1, hvor man indser, at man selv er magtesløs overfor sit alkoholproblem. På trin 3 skal man bede en bøn til Gud, sådan som man selv opfatter ham.

Jeg skrev en bøn, og næste dag bad jeg om, at suget efter rusen måtte forsvinde. Samme aften, alene på sengekanten, blev rummet fyldt af en følelse. Der var noget i rummet, som jeg ikke kunne se eller røre ved. Samtidig blev jeg ”pakket ind” af en kærlighed, som var helt ubeskrivelig.

Det bedste af det hele var, at dette skete helt i slutningen af opholdet. Jeg var ikke fuld.

Jeg skrev en bøn, og næste dag bad jeg om, at suget efter rusen måtte forsvinde. Samme aften, alene på sengekanten, blev rummet fyldt af en følelse. Der var noget i rummet, som jeg ikke kunne se eller røre ved. Samtidig blev jeg ”pakket ind” af en kærlighed, som var helt ubeskrivelig.

Det var ikke delirium. Jeg var nærmest færdigbehandlet og skulle hjem få dage efter.

Mærkede ikke ”suget”

Siden den dag, for ti og et halvt år siden, har han ikke mærket nogen trang til alkohol. Da Morten kom hjem til Renate og deres to børn, var glæden stor.

– Renate havde ligget hjemme i sengen og bedt til Gud, og samme aften, som jeg blev frelst, havde hun mødt Helligånden, fortæller Morten.

Ægteparret fik nu et nyt og udvidet repertoire og har siden talt tydeligt i offentligheden med deres kristne vidnesbyrd. De har et stort ønske om at kunne bruge livet til Guds ære.

– To tanter havde bedt i 18 år om, at vi skulle blive sangevangelister. Det fik de opfyldt.

Ved siden af jobbet på Solbukta har Morten været med til at starte genbrugsbutik for NLM. Én periode sad han også i bystyret for KrF i Fredrikstad, men det blev for tidskrævende midt i mange andre projekter.

Han synger nu ved begravelser og andre anledninger, så langt tiden tillader det, og med konceptet The Sound of Samuelsons turnerer han i disse dage i Finland, Sverige, Danmark og Færøerne. Han har også været med i Alle tiders sange, både i Nashville i USA, på NRK1, TVL og i Bedehuskanalen samt på flere turnéer.

– Nu handler det om at finde en opfølgning, og jeg beder om og håber, at dette vil kunne gennemføres, siger han forventningsfuldt.

hedemølle efterskole

Et kristent fællesskab, spændende oplevelser og skønne venner.
Det er bare nogle af de ting, du får med fra et ophold på Hedemølle Efterskole.

Vi ses til
Efterskolernes Dag
Søndag d. 29. september

86 68 50 21 hedemoelle@hedemoelle.dk www.hedemoelle.dk

Møder & Arrangementer

Kom og hør

Kurt Christensen taler

- Søndag 22. September 2024 Kl. 10:30
- SOZO Gospel Kor synger

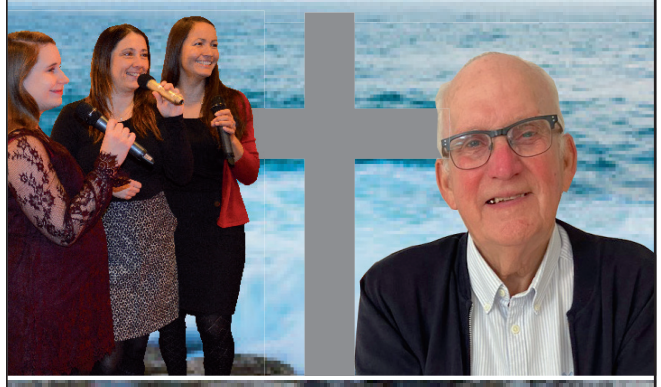

www.Nyt-Haab.dk
Tlf. 71 95 79 17
Damhus Boulevard 28
2610 Rødovre

PINSEKIRKEN
NYT HÅB

Lovsang og bedemøde hver Onsdag kl 18:30
Alle er velkommen!

Full Gospel Business Vestegnen Afd.

En tværkirkelig forening

FGB Danmark

Lørdag d. 21.09. 2024 kl. 14.00

"Brohuset" Vejlebrovej 45 , Ishøj

Bus 127, 225, 300S, 400S samt S-tog linie A.

Gæstetaler: René Celinder

Gadeevangelist - "Fra ingenting til Herlighed

René har haft en hård barndom. Hans far tævede ham, indtil han var 14 år. Så sagde han til sin far: "Du rør mig ikke mere fra nu af", og det gjorde faderen så ikke mere. Ud fra det og manglende omsorg følte han, at han absolut ingenting var. Han kendte til Jesus igennem 3 forskellige søndagsskoler på samme tid og mødte Jesus som 8 årig. Han har gået på forskellige intuitioner 3-4 år, men var fejlanbragt. Familien på 7 personer immigrerede til Australien, derefter til Vestafrika. - Pga. malersyndrom fik han 500.000,- i erstatning, som han opbrugte ligesom "Den fortabte Søn". Fallit kom han ind i "Klippen", hvor han blev bedt til frelse, og lige der startede hans nye liv med Jesus. Han har rejst rundt som evangelist i Indien, Sverige, Norge og Island, Han har oplevet, når han ber' for folk, at mange bliver helbredt, og han foretager også dæmonuddrivelser. Personlig forbøn bagefter.

Kaffebord kr. 50,- (Fri entré)

Tilmelding nødvendig (gerne på SMS) til:	Hjemmeside:
Børge Laustsen tlf. 30 32 12 01	www.fullgospel.dk

Bibellærer og foredragsholder

Aftal et møde med Anne Manning-Pedersen, en velerfaren bibellærer, teolog, bibelsk rådgiver og coach, som har været i Danmark siden 2017 og taler både engelsk og dansk.
I 2023 talte hun 33 forskellige steder i Danmark og Norge.
Hun har mere end 25 års erfaring som kirkeplanter og lederskabs-træner. Hun har rejst i 14 lande og arbejdet tværkirkeligt med børn, unge, kvinder, mænd, ægtepar og ledere.

Find Anne på YouTube ved at søge på Anne Manning-Pedersen.
Hjemmeside: www.annemanning.dk
Kontakt på mail: info@annemanning.dk
Mobil: 51 48 44 44

På Facebookgruppen GUDSOPLEVELSER kan du se og høre fortællinger fra mennesker, der har oplevet Gud i hverdagen. Produceret af Per Bracher.

Per Bracher holder foredrag om Gudsoplevelser.
Kontakt: per@bracher.dk / tlf. 2125 2189

Brug for en annonce?
Kontakt annoncekonsulent Erik Damm
2681 7718 - annoncer@udfordringen.dk

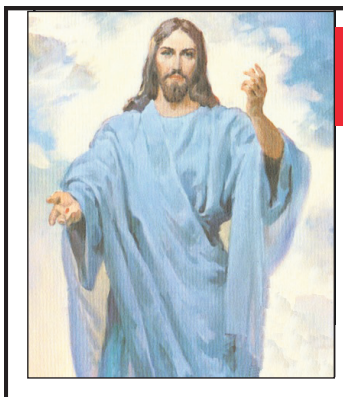

Velkommen i PERLEPORTEN

i Pinsekirken NYT HÅB Damhus Boulevard 28, Rødovre

til Helligåndens aften

HVER SØNDAG AFTEN kl. 19.00
Bus 21 holder udenfor - gratis kaffebord kl. 18.30
Dansk Gospelsang og musik - Bibelord - Tilbedelse
Forbøn for frelse - Åndsdåb og syges helbredelse

Erhverv

AXELTEK
Industri Elektronik
Reperation af frekvensomformere og Cnc-drev
Nørresundby 25 21 31 67

Genbrugsbyg.dk
Salg af brugte byggematerialer 20 62 81 58

nettolager
ekstra plads til alle
Ring hele døgnet - 70 230 255
Kuvertkundeservice@nettolager.dk

Bed for Danmark!

Der er nu fælles kristne bedegrupper i alle de grønne kommuner. Opret eller tilslut dig en gruppe, der beder jævnligt for din kommune og Danmark!

Bed for politikere og ansatte i din egen kommune.
Bed for regeringen og de 179 i folketinget.
Bed for dem, der styrer medierne.
For Krist. Dagblad og Udfordringen.
For præster, kirker og foreninger.
For vækkelse og åndelig fornyelse.

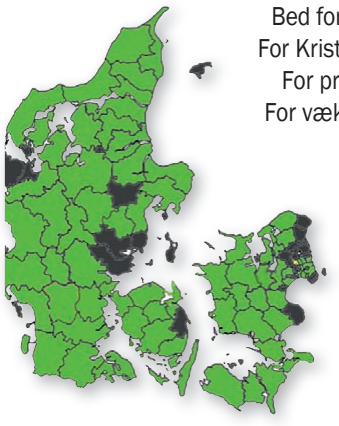

"Hvis mit folk ydmyger sig i bøn, søger mig og vender sig fra deres onde handlinger, da vil jeg høre deres bøn i Himlen, tilgive deres synder og genoprette deres land. 2. Krøn.7,14

Find bedeemner i avisen! Bed selv eller med andre!

Stillinger

Udlejning

Bed&Breakfast oven på Udfordringen i Christiansfeld

Bo på Det Gamle Posthus i Jernbanegade 1 i verdensarvsbyen Christiansfeld 15 km syd for Kolding. 1 værelse med dobbeltseng eller 2 senge på 1. sal med adgang til køkken og bad. Kun 400 kr. pr. døgn.
Morgenmad kan evt. købes i Café Morgenstjernen i samme bygning.

Bestil hos Margit: mobil 40 31 02 50

Overnatning Bornholm

**I Aakirkeby i landlige omgivelser tilbydes rummeligt dobbeltværelse med adgang til fællesfaciliteter.
Pr. døgn kr. 400 (250 for en person). Ekstra opredning mulig. Kontakt for flere oplysninger og booking tlf. 6169 5460.**

Annoncér i Udfordringen
– og vær med til at støtte den kristne avis.

Bogsalg

Kristent Bogcenter
kristentbogcenter.dk
Mange bøger på lager - tlf. 66113313

LIVSFORVANDLENDE BØGER FRA UDFORDRINGENS WEBSHOP

Bestil på Hosianna.dk

Bestil på hosianna.dk eller tlf. 7456 2202

Sådan kan DU være med til at støtte Udfordringens vigtige tjeneste

Giv gaver med skattefradrag via Missionsfonden på konto 9570 - 0006 139450.

Skriv, at du vil støtte:

Projekt 5127 - Avisen Udfordringen

Gaver uden skattefradrag kan indbetales direkte på Udfordringens bankkonto: 7040 1830446 (Skriv under bemærkninger, at det drejer sig om en gave).

Obs! Missionsfonden er også godkendt til at modtage testamentariske gaver uden arveafgift. Kontakt Udfordringen eller Missionsfonden på tlf. 47174040 eller via e-mail på adressen: mfond@mail.dk

Tak for din nødvendige forbøn for Udfordringens medarbejdere og frivillige.

Overvej en gave til Udfordringen!

50% kombi-rabat

på et web-banner på udfordringen.dk med ca. 1000 unikke besøg om dagen.

– når du samtidigt har en annonce i avisen

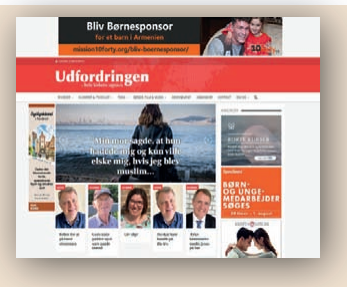

Kontakt 2681 7718
/ annoncer@udfordringen.dk

Følg Udfordringen på Facebook. Her finder du artikler og ekstramateriale og ikke mindst de populære videoer med 'Gudsoplevelser'

FØLG OS PÅ FACEBOOK
facebook.com/Udfordringen.dk

Følg Udfordringen på Instagram, hvis du vil holde dig opdateret på historier og indhold fra avisen.

Se oversigt over priser og deadlines her:
Udfordringen.dk/Annoncer
Annoncer@udfordringen.dk

Udfordringen modtager gerne indlæg til debat.
Send dit indlæg til: redaktion@udfordringen.dk. Max. 200 ord.
(Udfordringen forbeholder sig retten til at forkorte og udelade indlæg.)

Løs ugens kryds og tværs - og vind et gavekort!

Træn hjernecellerne – og vind måske et gavekort!

Vinder i kryds & tværs i uge 36:

V. Kofod-Pihl
6900 Skjern

Kodeord: *vegetarianer*

Du kan også vinde et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, hvis du finder kodeordet i denne uge ved at sammensætte de bogstaver, der står i felterne med tal.

Skriv kodeordet og send det sammen med dit navn og din adresse til mail@udfordringen.dk eller til Udfordringen, Jernbanegade 1, 6070 Christiansfeld.

Kodeordet skal være Udfordringen i hænde senest tirsdag den 24.9. Vinderen får direkte besked og offentliggøres her på siden den 29.9.

Obs! Du kan IKKE benytte Udfordringens portofri kupon til at indsende koden.

Blandt de indsendte løsninger trækkes hver uge lod om et gavekort på 150 kr. til Hosianna.dk, vælg mellem bøger, cd'er og film.

Kryds og tværsen leveres af bureauet Kehlet Aps, Varde.

God fornøjelse!

REDE FOR TIDEN
DUF-TENDE
LAVET
ODIN DYR
FEM DUSIN RETNING
STOD TILBAGE
LEM
FRANSK Ø
UDEN-LANDSK
UNGE
NABOER FORKERT
NEDBØR MÆRKE
TO ENS
BUMSER GENIER
REGERINGSMEDLEM
TRÆ
KOMMAN-DERER BÆVE
DEL AF DK BINDE-ORD
FORHØ-JEDE VOKAL
VAND-LEDNING
MEMO-IRER
BAGVÆRK
FISKEN ENEBOER
ØBOER JORDART
DRAGE
VÆRE MED BIBELDEL
BIMS AMORIN
SPARK
STYRE GODT
VIRKSOM-HED STÆVNE
LANG-SOMT
ANNEK-TERER
ATLANT-PAGTEN
FN (ENG.)
DAMP TYGGER
GEMEN SPIDS STANG
ANBE-FALET
SCENE I FILM FRISTED
GENERAL SIDST I STRAMAJ
STJERNE OPFAT-TELSEN
BRIT. Ø
TALORD TO ENS
DRESSING
STILLE! BILEN
MONTE-RET
KVÆL-STOF IRLAND
OPFINDER
DANSK KØBSTAD
SØGE
VÆGT-ENHED TO ENS
SKYNDE SIG
PLADE
GYLT BILSKILT
FLOD APPARAT
FØRST I SENG
BEVÆGER RYGE
KREBS-DYR FRAGTE
LUFTIG
UDMUN-DINGER LØBER
ET PAR
STAT SAL
GROTTE BEARBEJ-DEDE
TRÆ
HESTE
ILDSTED
SMÅ FRUGTER
PÅLIDELIG
ROGN TRILLET
FØRSTE KVINDE KVIST
KORRI-GERE
IMITERER MUSIK-STYKKE

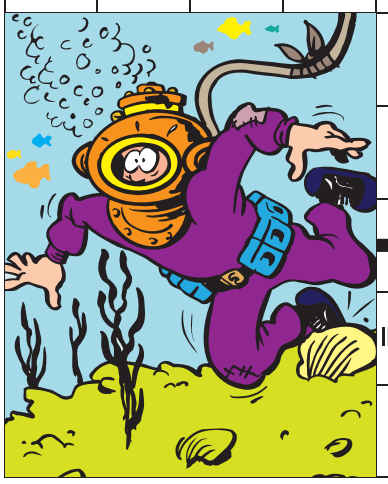

ROM. KEJSER
KENDE-ORD
SOLGUD SVAR
VEJE FRA
GODSET SLIDE
DENGANG HUND
BELGIEN LÆSION
TUD TONE
INDTAGER
PROFET NORGE
ÅRSTID MIDT I DIJON
FANGST-MIDDEL
INDE-HAVERE

Find flere end 1.000 varer på
Hosianna.dk
Bøger, film, musik, m.m.
Abonnenter får 5 pct. rabat.

Giv et abonnement i gave!

Et abonnement på Udfordringen er en gave som varer længe!
- Med den trykte avis har man også adgang til alle artikler på nettet.

Bestil pr. mail på abonnement@udfordringen.dk eller ring på tlf. 7456 2202.

Lad os tale om tro

12 kirker og kirkelige organisationer er med i projektet "Lad os tale om tro". Den store lancering af videosamtaler om tro er skudt i gang her i september, og et bredt udvalg af medvirkende inviterer os ind i deres samtale.

Lyt fx med, når politikerne Alex Vanopslagh og Frederik Vad Nielsen deler deres trosrejse og overvejelser omkring kristendommens betydning. En anden politiker, der taler om tro, er Ida Auken. Det sker i en samtale med komiker Casper Christensen, der for nylig talte til en gudstjeneste i

Foto: Frederik Vad Nielsen, still fra video i 'Lad os tale om tro'.

Københavns Kristne Kulturcenter.

Find disse og mange andre samtaler på ladostaleomtro.dk

Læs også omtalen side 5.

Udvalgte programmer om tro / Kristne TV-kanaler

DR1

Søndag 15/9
10.00 Gudstjenesten: Det evige liv - Iben Krogsdal
I Gellerup Kirke i Aarhus er vært Sofie Østergaard taget til en gudstjeneste om opstandelsen. Derfor har hun inviteret salmedigter Iben Krogsdal med som gæst. Til en samtale og en gudstjeneste om det evige liv, og hvad det er, salmerne kan bidrage med. Sendes også på DR2 kl. 14.00.

DR2

Søndag 15/9
14.00 Gudstjenesten: Det evige liv - Iben Krogsdal
Fra Gellerup Kirke i Aarhus med salmedigter Iben Krogsdal som gæst. Genudsendelse fra DR 1

Tirsdag 17/9
21.00 De ville dø for sagen - Lise & antifascismen
Lise Lindbæk var krigsreporter og glødende antifascist. I første halvdel af 1900-tallet befandt hun sig i begivenhedernes centrum i Europa og kæmpede med sin pen mod tidens fascister f.eks. general Franco i den spanske borgerkrig. Hun var parat til at dø for sagen. Liv Thomsen forsøger sammen med en række historikere at finde ud af hvorfor.

Lørdag 21/9
03.10 Danske modstandskvinder (1:3) G 15 år
Fisken i vandet - Sabotøren
Hedda var jernbanesabotør og transporterede sprængstoffer under besættelsen. Dengang blev hun kaldt terrorist. I dag kaldes hun frihedskæmper. Den ene af hendes modstandsgrupper var lutter kvinder. De blev angivet til Gestapo af storstikkeren fra Århus, Grethe Bartram.

18.50 Før Søndagen
I "Før søndagen" fortolker kendte danskere og DR's ensembler den danske salmeskat i ord og musik - én salme ad gangen. I aften tager forfatter Peter Høeg fat på salmen "Far, verden, farvel".

KR/TV i DK

Se kristent tv døgnet rundt her:
1. I hele landet på dit tv med en KKR tv-boks. Bestilles på www.kkr.dk / seerklubben@kkr-tv.dk eller tlf/sms: 35 31 00 57.
2. I hovedstadsområdet med stue-, tag- eller fællesantenne (DVB-T2) hele døgnet.
3. På computer, tablet eller mobil: www.kkr.dk.
Programoversigt på: kkr.dk

FGP-TV

FGP-Huset, Nygade 17,
3782 Klemensker, Tlf. 40870533
Mail: post@FGP.dk
Udsendelserne kan ses på FGP-TVs hjemmeside www.FGP.dk (Menupunkt: FGP-TVs IT-kanal)
Derudover minimum fire gange ugentlig på GospelChannel. Blandt andet onsdage kl. 19.00 og lørdage kl. 11.30. GospelChannel er en gratis kanal på bl.a. CanalDigital.

GOD TV

Tlf. 98 90 91 50
Email: info.scandinavia@god.tv
GOD TV kan ses overalt. Download en app til iPhone, iPad eller Android eller se www.god.tv, hvor der findes 20 web kanaler 24/7.
GOD Channel kan også ses 24/7 via parabol: ASTRA 4A 5º Ø Frekvens: 11.996 GHz, Polarisation: H, Symbol Rate: 27,500 Symbol/s: FEC: ¾.
Kan også modtages fra Hotbird 13° øst og Eurobird 28,5° øst. Indgår i TV-pakken hos MoreTv. Findes i mange bredbånds- og kabelnet.

More 2 life TV

Regionalt TV i MUX 1. Kanal Nord: Mandag - tirsdag 8:30, onsdag 23:00, torsdag 21:00, lørdag 10:00, søndag 11:00. Kanal Øst: Mandag - torsdag 8:30, lørdag 11:30, søndag 15:00.
Kanal Hovedstaden: Tirsdag 11:00, onsdag 15:30, torsdag 11:00, fredag 05:00.

SAT-7

Fire tv-kanaler som kan ses på Appen SAT-7 Plus:
• SAT-7 ARABIC (for familier på arabisk)
• SAT-7 KIDS (for børn på arabisk)
• SAT-7 PARS (for persisktalende seere i primært Iran, Afghanistan og Tadsjikistan)
• SAT-7 TÜRK (for tyrkisktalende seere i primært Tyrkiet og Aserbajdsjan)
Se mere på www.sat7.org og facebook.com/SAT7Network

Loveworld TV

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d
28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning og helbredelsesudsendelser. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og yderligere info.: www.loveworldtv.co.uk/

Airport UCB TV

Sender på regionale digitale net
www.ucb.dk/ucbtv.htm
Hovedstaden (Airport TV)
Mandag 07.30-08.00, torsdag 05.30-06.00, søndag 08.30-09.00, søndag 15.30-16.00.

Revelation

Kanal ASTRA 2a, 2b, 2d - 28,2 grader E= øst. Engelsk kanal. Undervisning / forbøn for syge. Ekstra parabol muligvis nødvendig. Program og teknisk support: www.revelationtv.com

Andre kanaler

På Thor 1º vest:
Vision Norge, Gospel Channel
Fr. 11247 Pol V Sr 24500 Fec 7/8.
På Astra 1 19,2o øst: Bibel TV Fr. 10832 Pol H SR 22000 Fec 5/6.
Astra 2 28,5o øst:
TBN Europe Revelation

MoreTV

Danmarks billigste TV-udbyder. MoreTV tilbyder i deres grundpakke med 39 kanaler også seks kristne tv-kanaler:
* **KKRtv** - Københavns Kristne TV har siden 1984 produceret tv ud fra et kristent livssyn.
* **GODTV** - international kristen TV kanal.
* **NRBTV** - Amerikansk kristen nyhedskanal, som også har debatprogrammer i kristent perspektiv.
* **Visjon Norge** - en norsk kristen tv-station, der blev lanceret i 2003 som den første skandinaviske kristne tv-kanal 24 timer i døgnet.
* **Vision Sverige** - en søsterkanal til den norske Visjon Norge. Begyndte at sende 2015.
* **Kanal 10 Norge** - klassisk kristen undervisning.
Se mere på: www.moretv.dk

Tysksproget TV

Tysksprogede TV-Kanaler med satellitmodtagelse: Canal Digital: Via Astra modtages bibeltv.de og hopechannel.de.
Hopechannel.de:
Onsdag kl. 13.00 og kl. 19.30.
Torsdag kl. 16.00.
Fredag kl. 10.00 og kl. 20.15.
Lørdag kl. 9.15.
Die Bibel-Das Leben - en kristen gæst fortæller i interview om sin "vandring", produceret af den tyske Adventistkirke.
Bibeltv.de: Tirsdage kl. 22.00 - 22.30: ICEJ - Faszination Israel med Gottfried Buhler.
BibelTv er en afdeling af Evangeliums Rundfunk, som udsendes fra Wetzlar.
Hope Media (Stimme der Hoffnung) = Hope Channel udsendes fra Alsbach-Hähnlein i Sydtyskland.

Radio - faste programmer om tro på P1

Søndag 15/9
06.03 Kampen om historien: Jihadismen og kampen mod Vesten
Hvor langt ned i historiens muld skal man grave for at finde jihadismens åndelige rødder? Er den væbnede kamp en uadskillelig del af islam eller skyldes dens fremvækst undertrykkelse og elendige sociale forhold? Og kan man betragte jihadisme som en totalitaristisk ideologi på linje med fx fascisme og kommunisme? Det er nogle af spørgsmålene i Kampen om historien, hvor Adam Holm taler med journalist og forfatter Jakob Sheikh og professor i islamstudier Thomas Hoffmann.
Redaktør: Thomas Vinther Larsen.

08.05 Pilgrim - Orgelbruset
Orglet står centralt som instrument i folkekirken. Organist Anne Agerskov fortæller om dets særlige muligheder og spiller på Danmarks største orgel. Fra Gellerup kirke forklarer organist Martin Hornstrup, hvorfor orglet i dag er udfordret. (Sendes også 4.03).

09.05 Bibelen Leth fortalt
Forfatter Kristian Leth og journalist Lauge Hendriksen læser Bibelen sammen og forsøger at besvare spørgsmålet: Kan vi overhovedet forstå os selv og det samfund, vi lever i, hvis ikke vi forstår Bibelen? Tilrettelæggelse og klip: Kristian Leth og Lauge Hendriksen.

10.03 Gadevang kirke, Helsingør stift. 16. søndag efter Trinitatis
Medvirkende:
Prædikant: Eva Holmegaard Larsen.
Salmer:
DDS 408: Nu ringer alle klokker mod sky.
DDS 551: Der er en vej som vi alle går.
DDS 754: Se, nu stiger solen af havets skød.
Nr. i 100 Salmer: 847: Kalken med ordet.
DDS 728: Du gav mig o Herren en lod af din jord.
Vært: Katarina Lewkovitch.

11.03 Hvad ville Jesus have sagt?:
Vi vil allesammen gerne gøre vores bedste. Men det er ikke altid, vi ved, hvad det bedste er. Hvad med at spørge det, ifølge kristendommen, mest perfekte menneske - Jesus. Hvad ville han have sagt til dig i den situation, du står i? Du kan altid skrive dine spørgsmål til Jesus@dr.dk. Vært: Christoffer Emil Bruun. (Sendes også torsdag 20.03).

Lørdag 21/9
15.03 Ditlev og dæmonerne
Hvorfor findes det onde og dæmoniske udenfor og indeni os mennesker? Det spørgsmål undersøger præst og forfatter Kristian Ditlev Jensen i denne programserie sammen med sin medvært Christoffer Emil Bruun og en række gæster.

Søndag 22/9
10.03 Gudstjenesten fra Jægersborg Kirke. Helsingør stift. 17. søndag efter Trinitatis
Prædikant: Kenneth Siedentopf Knigge.
Salmer:
DDS 56: Jesus er navnet mageløst.
DDS 31: Til himlene rækker din miskundhed, Gud.
DDS 315: Helligånd, de frommes glæde.
DDS 492: Guds igenfødte, nylevende sjæle.
DDS 471: O glædelig dag.
Vært: Jon Kaldan.

Morgenandagten

Du kan se og høre den direkte radiotransmission af Morgenandagten fra Vor Frue Kirke i København. Morgenandagten sendes mandag til lørdag kl. 08.05-08.25 på DR2 og DR P2. Morgenandagten varetages på skift af kirkens præster.

Find podcasts på Udfordringen.dk

På Udfordringen.dk/podcast/ finder du forskellige podcasts om tro, Jesus og kristendom.
De mange podcasts udgives af forskellige kirker, organisationer og private udgivere.
Lyt fx til 'Havet vi svømmer i' - en podcast fra Laundry, hvor to unge værter, Christian Meiner og Daniel Roed, forholder sig til ungdomskulturens udfordringer.
Info. om podcast kan sendes til: redaktion@udfordringen.dk

Kristen lokalradio

Radio Ådalen

Egen antenne: Opsund: 96.4 MHz | Lønborg: 107.1 MHz
Fællesantenne
Skjern: 97.0 MHz samt netradio: www.radio-aadalen.dk

København

Rhema Radio

Morgenradio fra 06.00 til 10.00 på 106.3 FM. Lørdag kl. 06.00 til 13.00
Søndag kl. 06.00 til 21.00 på 106,3 FM. Natradio fra 00.00 til 06.00 på 103.4 FM
UCB Media på nettet 24/7: ucb.dk

Lumi Radio Aalborg

Sender prædikener, bibelundervisning, mødereportager og musikudsendelser med kristen musik 33 timer om ugen: lumiradio.dk, facebook.com/lumiradio. FM 92.2 MHz, 106.5 MHz, 107.4 MHz

Nordsjællands Kristne Radio & Radio KUR

Egen antenne: FM 92,8 MHz
Stofa net: 96,8 MHz
Netradio og podcast
Radio KUR (Kristen Ungdomsradio): Sender via egen YouTube kanal og via Facebook
www.nkradio.dk

Radio fri-born.dk

Pinsekirken Bornholm, Sagavej 5, Rønne sender internet-radio 24 timer i døgnet. Kan høres på mobil, iPad eller PC ved at hente den globale lydstreaming-tjeneste TuneIns radio-app i PLAY og APP-Store. Når appen er installeret, søg efter fri-born.

Norea Radio Danmark

Webradio - http://norea.dk

Send oplysning om kristen lokalradio til: redaktion@udfordringen.dk

Podcasten udkommer hveranden uge med en ny gæst i studiet. Den 4.9 var det kommunikationsrådgiver Anna Thygesen, der gav Gud en chance.

Journalist og teolog Iben Thranholm er programvært.

Podcasten "Giv Gud en chance" udkommer hver anden onsdag. Den findes både på Apple Podcast og Spotify, og det er gratis at abonnere på podcasten.

Lyt til Udfordringens Podcast - udfordringen.dk/podcast

MUSIK TJEK

Relaterbare tekster for alle

45-årige Mathew William Kearney er en amerikansk musiker født i Eugene, Oregon, nu bosat Nashville, Tennessee. Han udgav sit første album i 2003, og siden er det blevet til otte albums. Nu er han aktuel med endnu et.

Stilen er pop/akustisk, og det betyder også gode iørefaldende omkvæd og dejlige "bløde" musikalske detaljer, hvis man – som jeg – kan lide musik uden en masse elguitar. Der er ikke en masse "larm" på dette album, hvor vi er i et lydbillede, som kan minde lidt om studiemusikken fra 80'erne.

Mat har en alsidig stemme, som kan klare flere stemmer, men jeg foretrækker, når han ind imellem overrasker med tenor eller falset. Mange af sangene er rigtig godt arrangeret og med gode harmonier, som jeg virkelig synes godt om.

Teksterne er ikke Gud-centrerede, men handler om hans hverdag, relationer og de nære ting. Sangen "Good Thing Going On" er en dejlig sang om den gode relation, pakket ind i en dejlig melodi og et omkvæd, som man let synger med på. I det hele taget har mange af sangene omkvæd, som er "'ørehængere", mens sangene som helhed har meget forskelligt at byde på.

Det er ikke et "kristent" album. Sangene er ikke åndelige, men relaterbare for alle. Derfor ser jeg det som et ganske almindeligt pop-album, som ikke adskiller sig væsentligt fra alt andet musik i den genre. Der er ikke de store musikalske overraskelser eller noget specifikt, som adskiller Mat fra andre artister.

Men det er et dejligt let album at have kørende i baggrunden, hvis man har en hyggelig aften med familie eller venner.

Eilis

Kunstner: Mat Kearney - **Titel:** Mat Kearney - **Genre:** Pop - **Tilgængelighed:** Alle streamingtjenester

REVERENDFUN.COM COPYRIGHT BIBLE GATEWAY

- Du skulle bare have set udtrykket i Bileams ansigt, da jeg skældte ham ud. Man skulle tro, han aldrig før havde hørt et æsel sige noget!

(Se 4 Mosebog 22,22-34)

Slangen var den mest udspekulerede af alle de dyr, Gud havde skabt. Den kom til kvinden og sagde: "Har Gud virkelig sagt, at I ikke må spise af frugten fra noget som helst træ i haven?" (1. Mos. 3, 1-2).

Da menneskets ulydighed begyndte

Da Gud på skabelsens sjette dag havde skabt mennesket som mand og kvinde, glædede han sig meget over sit skaberværk. Derefter hvilede Gud på den syvende dag. Han velsignede den og indviede den til hviledag. (1 Mos. 1, 26-2,3)

Men det fik en brat ende for Adam og Eva i den dejlige have, Gud havde skabt:

"Slangen var den mest udspekulerede af alle de dyr, Gud havde skabt. Den kom til kvinden og sagde: "Har Gud virkelig sagt, at I ikke må spise af frugten fra noget som helst træ i haven?" "Nej, vi må da gerne spise frugt fra træerne i haven!" svarede kvinden. "Det er kun frugten fra træet midt i haven, vi ikke må spise. Gud sagde, at hvis vi spiser af den, eller bare rører den, så dør vi!" "I dør da ikke," hvislede slangen. "Men Gud ved, at i samme øjeblik I spiser den frugt, bliver jeres øjne åbnet for ting, I ikke før har set, og I bliver som Gud med evne til at skelne mellem godt og ondt."

Kvinden lagde nu mærke til, hvor dejlig frugten så ud, lige til at spise og få forstand af. Hun plukkede en frugt og spiste af den. Derefter gav hun en til sin mand, som også var der, og han spiste af den. Straks lagde de mærke til, at de var nøgne. Derfor syede de figenblade sammen og bandt dem om sig.

Henimod aften, da luften blev kølig, hørte Adam og kvinden, at Gud kom gående i haven, og de gemte sig inde mellem træerne. Gud kaldte: "Adam, hvor er du?" Adam svarede: "Jeg hørte dig komme, og så blev jeg bange, fordi jeg var nøgen. Derfor gemte jeg mig." "Hvem fortalte dig, at du var nøgen?" spurgte Gud. "Du har vel ikke spist frugt fra det træ, jeg sagde, du ikke måtte spise af?" "Det var kvinden, som du satte ved min side, der gav mig den," indvendte Adam, "og så spiste jeg."

Så vendte Gud sig til kvinden: "Hvor kunne du gøre det?" udbrød han. "Det var slangen, der lokkede mig til det," forsvarede hun sig, "og så spiste jeg."

Konsekvensen af ulydighed

Nu talte Gud til slangen: "Som straf for det, du har gjort, skal du være den mest forbandede af alle jordens dyr! Så længe du lever, skal du krybe på din bug og æde støv! Jeg sætter fjendskab mellem dig og kvinden, og mellem dit afkom og hendes afkom. Du skal hugge ham i hælen, men han skal knuse dit hoved!"

Derpå sagde Gud til kvinden: "Jeg vil forstærke ubehaget ved din graviditet og smerten ved at føde børn. Du vil gerne have magt over din mand, men du skal underordne dig under ham."

Til Adam sagde Gud: "Fordi du adlød din kone og spiste af frugten, som jeg sagde, du ikke måtte spise af, er du nu skyld i, at jorden bliver forbandet. Hele dit liv må du møjsommeligt slide for at skaffe dig føden. Nu må du leve af, hvad du kan dyrke på marken, hvor der også vil vokse tjørn og tidsler. Du kommer til at arbejde hårdt for føden, indtil du dør og bliver lagt i jorden, hvoraf du er formet. For af jord er du kommet, og til jord skal du blive."

Adam kaldte sin kone Eva, for hun blev hele menneskeslægtens mor. Derpå lavede Gud skindtøj til Adam og hans kone.

Så sagde Gud: "Nu da menneskene er blevet som os i den forstand, at de kender både det gode og det onde, skal de ikke også spise frugten fra livets træ og leve evigt." Derfor bortviste Gud dem fra Edens have og satte dem til at dyrke den jord, hvoraf de var taget. Han drev dem ud og satte keruber øst for Edens have til at bevogte vejen til livets træ med glimtende og hvirvlende flammesværd.

(1. Mosebog 3)

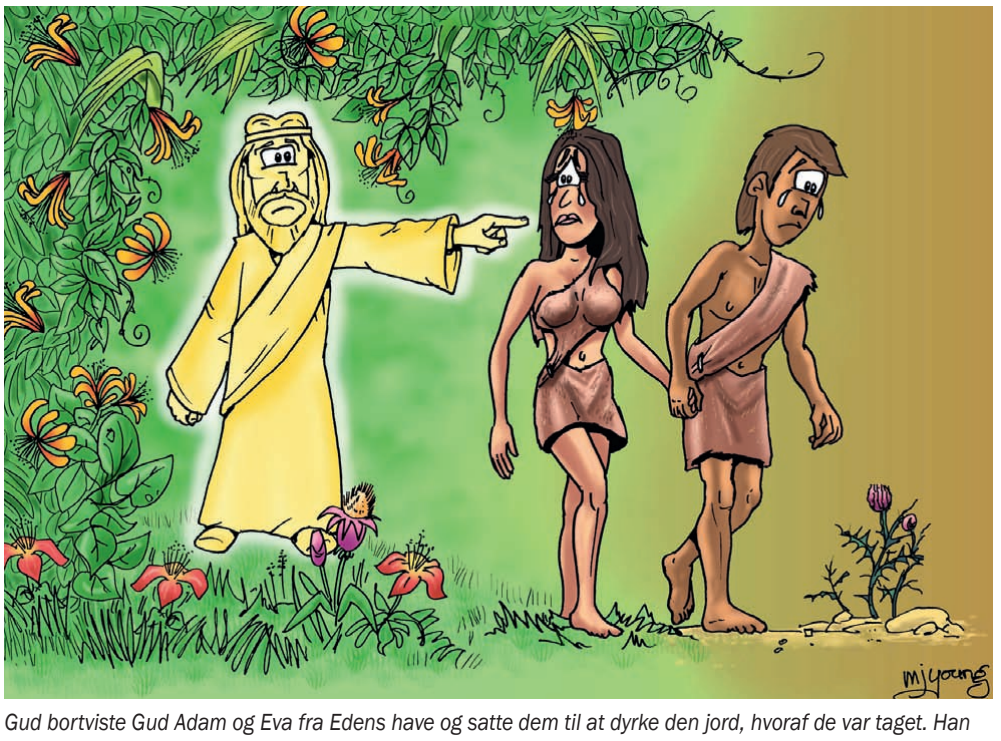

Gud bortviste Gud Adam og Eva fra Edens have og satte dem til at dyrke den jord, hvoraf de var taget. Han satte keruber øst for Edens have til at bevogte vejen til livets træ med glimtende og hvirvlende flammesværd.

Tegningerne er Martin Young's Bible Cartoons. Teksten er fra Bibelen på hverdagsdansk.

GIV ET FÅR

I september 2023 blev 120.000 kristne Karabakh-armeniere fordrevet fra deres hjem gennem 1700 år – Nagorno Karabakh – og bor nu i Armenien som flygtninge. Hundreder af Karabakh-armeniere blev myrdet, voldtaget og behandlet på den mest bestialske måde. Vi har været vidner til endnu et folkemord begået af armeniernes muslimske naboer og den historie må ALDRIG glemmes. På ét år har Mission10forty hjulpet flere end 10.000 flygtninge med nødhjælp. Nu er tiden kommet til at hjælpe flygtningene med at skabe sig en fremtid.

Flygtningedrengene Rubik og Rudik på 12 år er tvillinger og har netop modtaget to får af Mission10forty. De bor med deres familie i et faldefærdigt hus i Armenien 800 meter fra grænsen til Aserbajdsjan og lever under konstante trusler om nye angreb. Deres far tjener kun 2.000 kroner – om året. Nu har familien fået mulighed for at skabe sig en ekstra indtægt, så børnene kan få ordentligt tøj og mad hver dag.

Foto: Hayk Manukyan.

Det koster 700 kroner at give ét får. MobilePay 137337 mærket KARABAKH

(Husk cpr. nr. for skattefradrag)

Niels Birkemose, bestyrelsesformand

Kirsten Callesen, psykolog, founder

Kim Hartzner, læge, Managing Director, founder

mission 10forty.org

MISSION10FORTY | Fuglsangvej 11, 4720 Præstø | Tel. 30700249 | www.mission10forty.org | www.facebook.com/mission10forty | E-mail: info@mission10forty.org
CVR: 42647489 | Bank: Faster Oikos Andelskasse: Reg. 5958. Konto: 0001103963 | MobilePay: 137337

Læring, Mission og Fællesskab - årsmøde med nyt fra missionsarbejdet både hjemme og ude

Lærernes Missions Forening holder stævne på Dalum Landbrugsskole den 4.-6. oktober.

Det tværkirkelige missionsfællesskab Lærernes Missions Forening inviterer alle interesserede til at deltage i årsmødet fra 4.-6. oktober på Dalum Landbrugsskole. Stævnet byder blandt andet på inspirerende foredrag og fællesskab med nuværende og tidligere missionærer og volontører.

Lærernes Missions Forening, LMF, - som understreger, at fællesskabet også er åbent for folk, der ikke er lærere - holder igen stævne i Odense. Her kan man blive opdateret på det arbejde, der sker rundt om i verden, hvor missionærer med tilknytning til Danmark opholder sig.

Programmet

Fredag medvirker Sara Hansen (Cambodia), Kristin Krøgh Westh (Congo) samt Christian Vestergaard (Bangladesh) i "Missionærmosaik".

Lørdag formiddag er der bibeltime ved Jens Christian Olesen og foredrag ved tidligere grønlandsmissionær Else Højvang. Om eftermiddagen vil Sebastian Olesen fortælle om sit arbejde blandt muslimer i Danmark. Herefter foredrag ved Stella Christtreu, tidligere missionær i Indonesien og Bali.

Efter generalforsamling er der middag og festaften, hvor volontørerne Katrine Sulkjær, Katrine Dysager og Daniella Baggersgaard fortæller om deres ophold i Tanzania og Cambodia.

Traditionen tro vil der være bøn for missionærerne, og alle nuværende og tidligere missionærer vil - klædt i festtøj fra deres tjenestelande - læse Joh. 3,16 på alle de sprog, de har arbejdet med.

Søndag formiddag er der gudstjeneste på landbrugsskolen og afslutning under overskriften "Gå med glæde" før frokosten.

Det praktiske

Man kan deltage på fuldt ophold eller delvist. Hele programmet, priser for deltagelse samt tilmeldingsmuligheder kan ses på Lærernes Missions Forenings hjemmeside.

De, der ikke benytter internettet, kan ringe til LMF´s forretningsfører Peter Michael Lauritzen for tilmelding på mobil 41 82 50 22.

Stævnet foregår på Dalum Landbrugsskole, Landbrugsvej 65, 5260 Odense. Det er muligt at vælge mellem enkelt- og dobbeltværelser på skolen.

Om LMF

Lærernes Missions Forening støtter missionærer, som er udsendt af mange forskellige missionsselskaber. Dels gennem forbøn for missionærerne, dels ved at de kan søge økonomisk støtte til særlige missionsprojekter.

Volontører, der rejser ud for at hjælpe missionærerne, kan søge rejselegater hos LMF.

Bodil

Sebastian Olesen, der bor i Vollsmose, vil fortælle om sit arbejde blandt muslimer i Danmark.

Stella Christtreu, der har været missionær i Indonesien og Bali, holder foredrag lørdag eftermiddag.

KLUMME

Præstekjolen

"Det ligner sådan en dum skærm, en hund har om halsen for ikke at slikke sig, hvis den har fået et grimt sår."

Det er min pibekrave, min datter hentyder til. Hun måler mig køligt af, mens jeg står som en præste-mannequin model i stuen en lørdag eftermiddag. Der er et forestående bryllup i familien, og jeg skal vie det unge par. Jeg gør mig klar til et modangreb, men min datter kommer mig i forkøbet og sætter det afgørende stød ind.

"Og hvorfor i al verden render præster rundt i sådan en sort, gammel kjole?"

Jeg trækker vejret ind, beredt på at udrulle en længere historisk forsvarstale for den gejstlige klædedragt, men taget i betragtning, at min datters blik allerede flakker, og at hun har skiftet emne, holder jeg igen.

Jeg ser ned af mig selv. Præstekjolen er krøllet, lugter af surt udhus og den papkasse, den har ligget i. Jeg frygter, at jeg selv kommer til at lugte af den.

Den skal virkelig til rens. Men den er så gammel og så fin. Et historisk klenodie.

Men måske siger min manglende evne til at svare min datter igen noget om det, som er kirkens problem i det moderne samfund: At kirken ofte kun ser bagud for at legitimere sin betydning og bidrag i samfundet.

"Det er fordi", "vi plejer" og "sådan var det jo engang". Intet af det er usandt – der er mange grunde til at kigge tilbage, men det er altså bare ikke nok, hvis kirken skal have en røst og berettigelse i det moderne samfund.

Ja, kirken skal bevare sin rødder, men uden fødder kommer den altså ingen vegne. Kristendommens budskab er ikke først og fremmest om en tid, der var engang, men en virkelighed, som er her og nu. En tid, der skal komme.

Tre timer senere er min datter og jeg i Kvickly for at handle.

"Far, ved du godt, at det er supermoderne at gå i de der Crocs? Mine venner maler dem i alle mulige farver."

Jeg ser vantro på kasserne med Crocs i indgangspartiet. Ikke om jeg fatter, at man gider at rende rundt i, hvad der for mig ligner bløde fattigmands-træsko, når man kan få de ægte, gode gammeldags varer.

Jeg holder mig for god til at svare igen og følger efter hende til Frugt og Grønt.

Af Jesper Oehlenschlæger
Udviklingsdirektør, Samfonden

Prøv Udfordringen uforpligtende

Jeg vil gerne prøve den kristne ugeavis Udfordringen gratis i to måneder. Derefter får jeg et girokort for den kommende periode, som jeg kun betaler, hvis jeg vil fortsætte.

Jeg bestiller (sæt kryds): ☐ **2 måneders GRATIS prøve-abonnement***
☐ **½ år for kun 459 kr.** eller ☐ **et helt år for 745 kr.**

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. _____ By: _____

Tlf.: _____ E-mail: _____

PS: Du kan også bestille på **mail@udfordringen.dk** - eller på hjemmesiden **udfordringen.dk/bestil**

***Gratis prøve-abonnement gælder kun i Danmark**

POST
Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Udfordringen
+++ 24849 +++
7993 Sydjylland-Fyn USF B

(38/2024)

En mand, en drøm, en ark!

Af Johan Huibers

Læs om en rigtig macho-mands spændende tros-udvikling. Hans kærlighed, fristelser, fejltagelser og skuffelser... 264 sider. Flotte fotos.

~~Kr. 228~~ Nu 148,-
Bestil på Hosianna.dk